

RAUDONOJI KINIJA I JUNGTTINES TAUTAS

PEKINO LAIMĖJIMAS NEPAKEIČIA PADĖTIES

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Jungtinių Tautų visuotinio susirinkimo nutarimas priimti komunistinę Kiniją ir išmesti tautinę Kiniją JAV sukėlė nemažą triukšmą, kuris tiesą sakant, buvo pavėluotas 25 ar daugiau metų! Pagrindinė klaida buvo padaryta į JT įsileidus Sovietų Sąjungą. Tą padarius, tolimesnė eiga buvo visai logiška. Jei ten gali sėdėti Sovietų Sąjunga ir kitos panašios valstybės, kodėl vengti Raudonosios Kinijos? Juo labiau, kad ji turi skirtingų interesų negu Sovietija? Atrodo, kad tokios pažiūros buvo ir Valstybės Departamentas.

Aiškų klausimą komplikavo tik Tautinės Kinijos egzistencija. Pagal tarptautinius papročius, teisėtą kurio nors krašto vyriausybę laikoma tokia, kuri gali išpildyti kraštą saistantį susitarimą. Tautinės Kinijos vyriausybę kontro-

liuoja tik Formozą (Taivaną) ir keletą mažesnių salų su 14,8 milijonų žmonių, Mao režimas visą likusią Kiniją su 700 ar 800 milijonų. Tokiu būdu nėra jokios abejonės, kas iš tikro gali kalbėti Kinijos vardu. Iš kitos pusės, 14,8 milijonai Formozos gyventojų turi turėti laisvo apsisprendimo teisę. Daugiau kaip 2/3 JT narių turi mažiau gyventojų. Tačiau Formozos vyriausybė negali reprezentuoti Kinijos sausumos, kurios ji nekontroliuoja. Iš to išeitų, kad JT turėtų būti vietos ir Pekinui ir Tapei (Formozos sostinė) vyriausybėms. Tai buvo pagrindas JAV 'dviejų Kinijų' politikai. Jos silpną pusę buvo faktas, kad Tapei vyriausybė save oficialiai laikė visos Kinijos valdove, kas nebuvo priimtina ne tik Pekini-

ni, bet ir daugumai JT narių. Faktinai jie ir neišmetė Formozos vyriausybės iš JT organizacijos. Jų dauguma tačiau pasipriešino JAV pasiūlymui Formozos išmetimo klausimą kvalifikuoti kaip reikalaujant 2/3 balsų daugumos. Už balsavo 55, prieš 61 ir 15 susilaikė. (2 valstybės nerado reikalo dalyvauti balsavime). Formozos vyriausybė po to pati pasitraukė iš JT.

Balsavimo rezultatai laikomi JAV diplomatinio pralaimėjimu, tačiau praktiškai žiūrint jis gali Washingtonui išeiti į naudą. Jau dabar JT yra išjungtos iš visų svarbių klausimų kaip Vietnamas, Artimųjų Rytų konfliktas, Indijos - Pakistano nesusipratimai, sprendimo. Galimas daiktas, kad Raudonoji Kinija, bent artimiausioje ateityje, nesikėsins užimti Formozos, lygiai taip pat kaip ji savo žemėje pakenčia britų karūnos koloniją Hong-Kongą bei Portugalų Macao. Jei šiandien Pekinas yra susirūpinęs daugiau sovietų pavojum, kurio atremimui jis reikalingas JAV talkos, jis gali ilgiam laikui susilaikyti nuo Formozos "išvadavimo", kas gali duoti progos Formozos statusui pasikeisti į daugiau ar mažiau nepriklausomą Taiwaną. Savaimė aišku, kad pirmai pragai pasitaikius Pekinas Taiwaną likviduotų, tačiau tą patį padarytų ir Sovietų Sąjunga su visa eile Europos valstybių.

Žiniomis iš Formozos, jos gyventojai JT nutarimą priėmė šaltai. Ten vyraujantis itikimimas ar bent viltis, kad Pekinas juos paliks kuriama laikui ramybėje. Tą pertrauką reikėtų išnaudoti ūkiniam sustiprėjimui. Jau dabar Formozos gyventojai džiaugiasi daug didesniu ger-

Chicago lietuviai visuomenininkai Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, besidomį karinio skyriaus įsteigimu. Iš kairės į dešinę sėdi: dr. K. Gudaitis -- savanoris kūrėjas, Vyčio kryžiaus ordono kavalierius, V. Išganaitis -- Šaulių s-gos garbės narys, kun. A. Stašys, E. Zapolienė, St. Balzekas Jr., muziejaus prezidentas, J. Rapšys -- gen. štabo pulk., L. Peseckas -- savanoris kūrėjas, Stovi: A. Juškevičius -- Ramovės Chicago skyr. pirm., V. Avyžius -- savanoris kūrėjas, J. Gaižutis, Ramovėnų Centro valdybos narys, A. Petrauskas -- savanoris kūrėjas, A. Laucevičius dipl. teisininkas, V. Markevičius savanoris kūrėjas ir J. Kasakaitis muziejaus bibliotekos vedėjas. J. Kasakaitis nuotrauka

KARINIS SKYRIUS BALZEKO MUZIEJUJE

Amerikos lietuvis, energingas vyras, St. Balzekas, Jr. prieš penkerius metus Chicagoje įsteigė Balzeko lietuvių kultūros muziejų. Per penkmetį šis muziejus gerokai išplėtojo ekspozicinius ir susitvarkymo

JURGIS JANUŠAITIS

prasme. Šiandien jį lanko ne tik lietuviai, bet daug ir amerikiečių, o apie tą muziejų dažnai užsimena Chicago didžioji spauda ir radijo. Tai vis geras darbas, kalbas apie lietuvių kultūrą, apie pavergtą Lietuvą ir apie čia gyvenančius lietuvius.

Plėsdamas savo veiklą Balzeko kultūros muziejus panorą įsteigti ir karinį skyrį, kurį organizuoti pakvietė savanorių kūrėją Konstantiną Petrauską. Tiesa, reikia pažymėti, kad Chicagoje egzistuoja ir Laisvės kovų muziejus, berods prieglaudą radęs Jaunimo centro patalpose. Muziejus jau turi keletą reikšmingų karinių ekspozicijų - nepriklausomos Lietuvos kariuomenės uniformos atributus, foto nuotraukų, paveikslų ir kt.

Šiais metais, tęsiant šio skyriaus plėtrą, kariuomenės šventės proga, lapkričio 14 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje ruošiamasi iškilmingai pakabinti garbingai laisvės ir nepriklausomybės kovose žuvusių karių, Vyčio kryžiaus ordono kavalierių, pulko vado karininko Antano Juozapavičiaus, būrininko Povilo Lukšio ir eilinio Prano Eimučio paveikslus.

Tuo norima pagerbti pačią didžiąją Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių idėją ir pastoviai ją pristatyti naujoms mūsų tautos kartoms, jose ugdati tėvynės meilės jausmą, patriotizmą, heroizmą, kad po mūsų ateinantieji išmokyti aukotis už savo tautos laisvę bei Tėvynės nepriklausomybę.

Praėjusiais metais lapkričio 15 dienos iškilmė šiam muziejui buvo pakabinti Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių Vyčio kryžiaus ordono kavalierių: gen. štabo pulk. Kazio Skir-

pos ir vyr. pusk. Stasio Butkaus paveikslai.

Firmųjų Lietuvos kariuomenės kūrėjų - savanorių pagerbimas įvyksta šių metų lapkričio 14 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

Minėjimui numatyta ir specialioji programa, kuriai vadovauti pakviestas BLK muziejaus atstovas Konstantinas Petrauskas, daug širdies įdedas ir į karinio skyriaus organizavimą.

Programoje numatyta akademinė ir meninė dalys. Akademinėje kalbės kun. Adolfas Stašys -- invokaciją, pulk. A. Ališauskas, prof. St. Dirmantas, And. Juškevičius, dr. K. Gudaitis, Vl. Išganaitis, St. Balzekas, Jr. anglų kalba ir kitų žodis. Atseit bus visa eilė kalbų, kurios, tačiau, būsiančios gerai paruoštos ir labai trumpos.

Meninėje dalyje -- Cicerio lituanistinės mokyklos choras ir aktorius Alfa Brinka -- dailusis žodis - deklamacija.

Norima, kad šiose iškilmėse dalyvautų kuo daugiausia žmonių, domėtųsi pačiu muziejumi ir kariniu skyriumi.

Atskirai tenka prisiminti St. Balzeką, šio muziejaus prezidentą, kuris rodo lietuvių tautinei kultūrai dėmesį, renka ekspozicinius ir savo muziejuje atitinkamai su lietuvių kultūra supažindina ir amerikiečius, kurių įvairiomis progomis muziejuje dažnokai apsilanko.

Gi savanoris kūrėjas, buv. karininkas Konstantinas Petrauskas, dirbdamas šiame muziejuje, atlieka gerą darbą telkdamas mūsų kariuomenės ekspozicinius, kurių reikia manyti, lietuvių tarpe galima dar daug ir įvairių užtikti.

Labai būtų gera, kad ir Laisvės kovų muziejus rastų tinkamą vietą, kurioje susilauktų su sidomėjimo, lankytojų ir tinkamos priežiūros.

BREŽNEVAS EUROPOS KIRŠINTOJAS

M. Sargenis

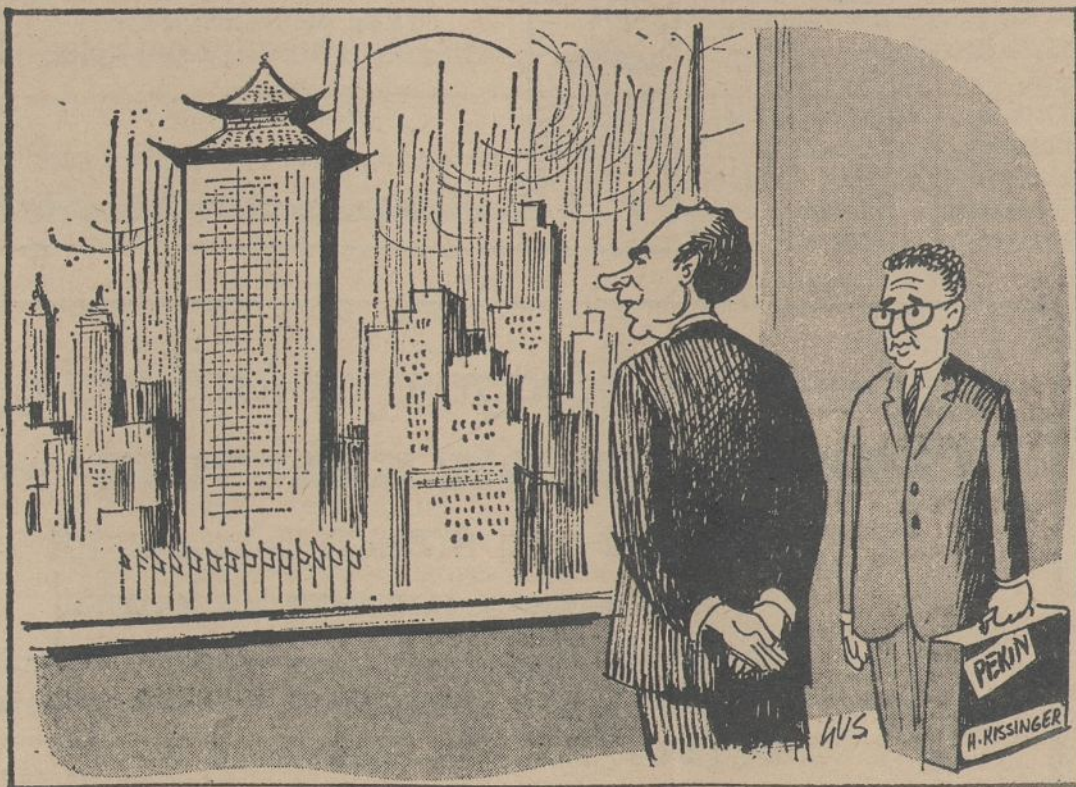
Senas romėnų posakis: divide et impera (skaldyk ir valdyk) dar ir šiandien politikoje yra gyvendinamas. Ypač komunistai yra dideli skaldyto ir kiršinimo meistrai. Jie skaldo ir kiršina demokratinę tautų vi suomenes, kad viduje susilpnintų valstybes, jie kiršina demokratinės valstybes, kad jos nesusijungtų ar susijungusios iširtų ir būtų silpnos atsispirti komunizmo ekspansijai. Tai Maskvos diplomatijos ir politikos metodas.

Pastaruoju metu šis diplomatinis ir politinis skaldyto ir kiršinimo metodas ypatingai dinamiškai yra naudojamas Maskvos trejūke, rusiškai vadinamos troikos: Brežnevo, Podgornio ir Kosygino. Jie laksto dabar uždusę Azijoje, Afrikoje, Amerikoje ir Europoje. Azijoje iš pasalių užsiundė Indiją prieš Pakistaną, slapta ir viešai remia Šiaurės Vietnamą prieš JAV, Afrikoje arabus kursto prieš Izraelį, Kosyginas Kandon nuvažiavo pakurstyti prieš Nixoną, o dabar Brežnevas atvyko į Paryžių padrumsti vandenį Europoje.

Nors Leonidas Brežnevas tėra Rusijos komunistų partijos generalinis sekretorius, tačiau pagal komunistinę santvarką yra Rusijos ir jos okupuotų kraštų diktatorius ir prelatas viso pasaulio komunizmo bosus. Taigi, seni diplomatiniai protokolai jam negalioja, ir jis bu-

vo Prancūzijos prezidento Pompidou priimtas kaip valstybės galva, o ne kaip partijos bosas. Kadangi diktatoriai nėra demokratinuose kraštuose mylimi, tai Brežnevui apsaugoti Prancūzijoje buvo sutelkta gausi policija ir saugumo sekliai, kad su jėga apsaugotų diktatūrą nuo laisvės mylėtojų demonstracijų. Dar Brežnevo kojos nebuvo iškeltos į Prancūziją, o prancūzų valdžia jau ištrėmė kelias dešimtis įtartinų asmenų. Mat, Kosygino nesėkmės Kanadoje, kur vengrai, ukrainiečiai, žydai ir kitų tautybių antikomunistai šaukė "laisvės pavergtoms tautoms!" ir ruošė jam

(Nukelta į 2 psl.)

Nixonas: -- Man atrodo, kad peizaže kažkas paseikeitė...

PRO LIETUVIŠKĄ ŽIŪRONĄ

M. SARGENIS

KONVERGENCIJA AR OPORTUNIZMAS?

V. Vokietijos "Biržos Sąjunga" Frankfurto knygy mugės proga kasmet skiria taikos premiją. Šiemet ši premija buvo paskirta "Laiko" (Die Zeit) savaitraščio vyr. redaktorei dr. Marion Graefin Doenhoff. Premijos laimėtoja yra žinoma publicistė, liberalė, Branto ir Scheelio Ryty politikos šalininkė. Ji yra kilusi iš turtingos ir bajoriškos Prūsijos grafių giminės, kuri nemaža ryšių turėjo ir su Lietuva. Tačiau praeitis yra palaidota, o dabartis ją verčia orientuotis pagal sąlygas. Šiuo atžvilgiu ji panaši į kai kuriuos mūsų dvarininkus, kurie ėjo liberalizmo ir socializmo keliu, o bolševikams okupavus Lietuvą, skubiai padovanojo dvarus Kompartijai, manydami, kad tuo išsigelbės nuo kalėjimo. Deja, neviens iš jų nuo bolševikų sunaikintas, kiti išmirė vegetuodami.

Marion Doenhoff yra tuo laiminga, kad ji gyvena laisvėje. Tačiau ji užmiršta, kad milijonai žmonių gyvena komunistinėje vergijoje. Dar skaudžiau, kad ji, būdama liberalė, skelbia tokias idėjas, kurios yra naudingos komunistinei diktatūrai. Kas yra toji modernioji M. Doenhoff skelbiama konvergencijos teorija? Pats konvergencijos žodis reiškia dviejų panašių rūšių ar sistemų suartėjimą. Ji bandė savo ilgose paskaitoje Frankfurte iškinti publiką, kad kapitalizmas ir komunizmas daugelyje vietų artėja vienas į antrą. Be kitko ji priminė pramonę. Girdi, Sibire dabar yra išaugusi tokia pat pramonė, kaip ir kapitalistiniuose kraštuose. Bet ji užmiršo ar nenorėjo pasakyti, kad šią pramonę sukūrė Maskvos pavergtų tautų žmonės. Jei Vakaruose darbininkas gali laisvai pasirinkti darbą ir darbo vietoje, tai komunistinės imperijos darbininkai yra jėga, prievarta perkelti mi iš krašto į kraštą ir priverčiami dirbti tai, ką jiems politrukai įsako. Koks čia panašumas ir koks čia priartėjimas?

Nėra jokios konvergencijos ir politinėje srityje. Komunizmas siekia viso pasaulio užvaldymo ir kapitalizmo bei liberalizmo panaikinimo. Jei jis šiandien kalba apie taiką, tai tik interesų verčiamas. Komunistų taikos samprata yra visai kita, negu demokratų. Komunistai, kalbėdami apie taiką, galvoja ne apie dabartį, bet apie ateitį, kada nebebus nei kapitalistų, nei liberalų. Šiandien taikos žodis komunistams tėra priedanga kapitalistams ir liberalams apgauti, kad jie taikos pavėsyje užmigytų ir leistų komunistiniams kraštams iki maksimumo ginkluotis.

M. Doenhoff konvergencijos teorija mums primena labiau politinį oportunizmą, o ne rimtą mokslo teoriją. Pas-

kaitos pabaigoje ji skelbė, kad reikia kantrybės, kad reikia pamažu dirbti taikos idėjai. Gera kalbėti M. Doenhoff apie kantrybę, kada ji, patogiai gyvendama, pelnosi sau garbę ir gerą duoną laisvėje. Bet ar ji pagalvojo, kad generolas Grigorenko, rašytojas Amalrikas ir gausybė intelektualų bei laisvės kovotojų Sovietų Rusijoje sėdi kalėjimuose ar beprotnamiuose dešimtimis metų? Ar jiems pakaks kantrybės kovoti dėl laisvės? Kodėl M. Doenhoff neprisi-mena šių žmonių, kalbėdamas apie konvergenciją ir "taiką". Taikos mes visi norime ir siekiame, tačiau ne pagal M. Doenhoff modelį, bet tikros taikos, kuri pagrįsta visų žmonių laisve, visų tautų ir valstybių nepriklausomybe, o ne komunistine vergija.

CSU 25 METAİ

Šiomis dienomis Muenchene įvyko CSU (Christliche Sociale Union), lietuviškai "Krikščionių Socialinės Sąjungos", kongresas, kuris kartu paminėjo ir partijos 25 m. sukaktuves. Šios partijos lyderis yra F. J. Strausas, kuris yra žinomas politikas ne tik Vokietijoje, bet plačiai ir užsieniuose. Jis ir dabar dar kai kieno yra minimas ir būsimas kanclerius, nors jis ambicijų šiai vietai užimti ir nereiškia. Jau yra tikras dalykas, kad krikščionių demokratų ir CSU būsimu kancleriu bus nominuotas dr. Raineris Candelis Barzelis.

CSU, anot F. J. Straus, yra konservatyvi, bet kartu ir liberali partija. Ji specialiai yra Bavarijos katalikų partija. Bavarijos parlamente ji jau 10 m. turi abosliučią daugumą. Iš 204 vietų ji turi 124 atstovus. Socialdemokratų Bavarijoje teturi 70 atstovų, o FDP (liberalai) tik 10 atstovų. Bet CSU dalyvauja ir visos V. Vokietijos politikoje. CSU Bundestagą eina savo atskiru sąrašu. Bendrame V. Vokietijos parlamente CSU turi 49 atstovus, o KD partija 201. Turint galvoje liberalų ir socialdemokratų perbėgėlius, dabartiniu metu CDU ir CSU bendrame parlamente disponuoja 254 balsais.

CSU kongrese, kuriame dalyvavo per 600 atstovų, Barzelis ir Strausas paskelbė bendrą kovą prieš dabartinę vyriausybę. Būsimoje parlamento rinkiminėje kovoje 1973 m. Strausas mato priešą ne tik socialdemokratams ir liberalus, bet ir radikalų kairįjį sparną, kuris kartu su Maskva viską darys, kad krikščionių demokratų ir CSU nelaimėtų. Taigi, rinkiminė kova V. Vokietijoje jau užvirė.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Brežnevas...

(Atkelta iš 1 psl.)

pirtį, išgąsdino Pompidou, kad ir Brežnevui Paryžiuje nebūtų perkaršta...

Brežnevas, žinoma, atvyko į Paryžių su didele palyda. Čia ji gerai saugojo jo paties išdresiruoti saugumiečiai. Atlydė jį čia ir gausybė ministrų ir valdininkų. Trūko tik Gromyko, bet jis Paryžiuje buvo nereikalingas, nes Brežnevas norėjo kalbėtis su Pompidou tėtė-à-tėtė, t.y., visiškai slapta.

Ką Brežnevas Pompidou siūlė? Be abejo, Brežnevas norėtų, kad Prancūzija labiau angažuotųsi bolševikinės Rusijos naudai. Žinoma, Brežnevui būtų labai naudinga Rusijos - Prancūzijos draugiškumo sutartis. Tačiau Pompidou, atrodė, nėra linkęs pertolti eiti į santykius su Maskva. Reikia spėti, kad daugiausia buvo svarstomas Europos saugumo klausimas. Galimas dalykas, kad abi pusės sutarė šaukti Europos saugumo konferenciją. Tai seniai jau Brežnevo visiems peršama mintis, siekiamas tikslas, kad tokios konferencijos metu Sovietų Rusija užsitikrintų Antrojo pasaulinio karo grobį, okupacines žemes ir dar labiau politiškai įsitvirtintų Europoje. Žinoma, kad buvo kalbama ir apie Nato, Varšuvos paktų kariuomenių redukavimą. O daugiausia buvo liečiama prekybos, technikos ir mokslo bendradarbiavimo reikalai, nes Brežnevas su savimi pasiėmė užsienio prekybos ministrį Patolicevą, mokslo ir technikos valstybinio komiteto šefą Kiriliną ir kitus patarėjus. Neviskas bus mums, mirtingiesiems, žinoma, ką Brežnevas ir Pompidou sutarė. Čia reikia tuoj užakcentuoti, kad, nors dabartinis Prancūzijos prezidentas Pompidou parodė nema-

žą savarankiškumo ir kritiškumo de Gaulle klaidingai vestos prosovietinės politikos atžvilgiu, vis tiek pasiliko gaullistų vadą ta prasme, kad bando ir toliau vesti didelę ir nacionalinę prancūzų politiką. Šios prancūzų politikos silpnybė yra ta, kad ji kenkia viso pasaulio demokratinėms tautų politikai, kurios tikslas turėtų būti komunizmo nugalėjimas, o ne jo stiprinimas.

Brežnevas gerai žino Prancūzijos silpnynes. Pirmiausia, Prancūzija iš vidaus yranegarantuota. Komunistai ir socialistai sudaro nemažą opoziciją gaullistams. Prancūzijos komunistai yra gerai organizuoti ir deda nemažą viltį, kad jie demokratinio būdų paims valdžią į savo rankas. Tai įvaro nemažą baimės ir Prancūzijos valdžios šefams. Antra, prancūzai niekad nebuvo vokiečių simpatikai. Jie amžinai bijojo ir bijo Vokietijos stiprėjimo ir išsigalėjimo. Šitas dvi silpnas vietas Brežnevas nori išnaudoti Maskvos naudai.

UNITED FORGE CO.

Aggressive flat die forge shop is looking for an experienced hammer driver. Steady work, good wages and fringe benefits.

Call 313-259-2212, or write United Forge Company, 277 Dubois, Detroit, Michigan 48207. Address all inquiries to Paul Sakmar. (80-82)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LIETUVIS SOVIETŲ ŠPIONAŽO TARNYBOJE

Ričardas Vaigauskas yra naujas lietuviškas vardas, atstatytas plačiai, pasaulinei viešumai. Tai lietuvis, dirbęs Sovietinės ambasadose Londone žinioje. Tarp šimto kitų sovietinių šnipų Anglijoje negudriai išivėlęs į britiškos žvalgybos demaskacijos voratinklį. Kartu su kitais sovietiniais apsižioplinusiais šnipeliais ir lietuvis Ričardas Vaigauskas buvo vykusiai iššifruotas, nustatyta jo identifikacija, ir leliamam momentui atėjus, britų valdžia pasiūlė tokį šnipelį išvežti atgal, į Maskvą.

Ričardas Vaigauskas tačiau nėra tokia jauna lietuvių išeivijai. Tai jau nebejaunas, apie 50 metų amžiaus vyras. Jis ilgokai trynėsi ir Amerikoje, kur dirbo prie Jungtinių Tautų. Tai, kaip žinoma, yra tikra sovietinių šnipų priebėga, kur po visokaisi titulais beipilietybėmis, jie tiesiog knibždėde knibžda. Tarp tokių ten knibždėjo ir Vaigauskas. Bet to maža, vyras buvo aktyvus. Tad ir Washingtonas buvo jo pilnas. Ir čia Ričardas Vaigauskas eidavo paslaugaus šoferio pareigas, kada kam iš sovietinių tūzelių reikėjo pasišvaistyti amerikinėje sostinėje. Atrast jaukų restoranėlį incognito, etc. Vaigauskas, tad gerai "įsisavino" kapitalistinę sostinę. Be abejo amerikinė žvalgyba laikė akį ant jo aktyvumo, nes vieną gražią dieną Vaigauskas dingo iš amerikinių horizontų ir atsidūrė taip pat angliškai kalbančiame krašte.

"Įsisavinta" kalba gerai juk talkina šnipui.

Tačiau Anglijoje, kartu su šimtaine kitų šnipų, įkliuvo į spąstus ir Vaigauskas. Sovietinis laivas "Baltika", jau nuskiirtas į lauzą, nes sulaukė trisdešimt penkerių metų senatvės, surinko visą sovietinių šnipų lauzą, ir išgabeno juos atgal, į tarybinę tėvynę. Ar tuo ir pasibaigs Ričardo Vaigausko globalinis šnipinėjimo šokinėjimas? Jis jau apsenęs, kad jo duondaviai užtikrintai pasitiktų jo apskrumu. Gal būtų, kaip įprasta, jam duos pensiją ir, papildomai normaliai pridirbti, paskirs kokius sąskaitininku į koki "Lennino keliu" koldkį. Tai yra natūralus kiekvieno tarybinio veikėjo galas. Šnipas, kelis kart iššifruotas (Amerikoje ir Anglijoje), daug kart nufotografuotas, išvarytas su nuplėstu kitos valstybės tarnautojo imunitetu, dargi įgavęs platų garsą pasaulinėje spaudoje, dargi ir lietuvių spaudoje jau kelintą kartą linksniuojamo vardo negali būti imponuojanti figūra šovietinio šnipinėjimo laukuose.

Lietuviams juo skaudžiau patirti, kad ir tokius lietuviškus produktus gamina lietuvių tauta. Ričardas Vaigauskas ėmė kilti sovietinių žvalgybų hierarchijoje tuoj po karo. Kaip ir Dirvoje taip plačiai aprašytas "žurnalistas" Miniotas, Vaigauskas pradėjo reikštis didžiuliuose lietuvių trėmimuose, kurie siautėjo pokario sunkmetyje. Tada jis su darinėjo tremiamųjų sąrašus, talkino budeliams gaudyti žmones ir kišti juos į ešalonų vagonus. Už jo "bepriekaistini" veikimą, jį pastebėjo ir atlygino. Jis pradėjo judėti pirmyn. Tačiau, už jį bukaprotiškesnis Miniotas nuėjo terorizuoti ir toliau, savuosius, Vaigauskas pateko į užsienį. Išmokta anglų kalba gerai talkino jam šnipinėti išeiviją. Tad Amerika buvo natūralus jo destinacijos punktas. Jau vėliau, jo pakaitalu kaip "emigrantologas" buvo čia atgabentas Vytautas Kazakevičius, iki šiol terorizuojantis išeiviją.

Kaip ir kiekvieno šnipu, Ričardo Vaigausko gyvenimo faktai sunkiai atrandami, tačiau tai, ką atrado Anglijos žvalgyba, ir netgi lietuvių išeivikoji spauda, rodo, kad Vaigausko šnipinė karejė priėjo savo liepto galą.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIK

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTU • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŠANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

VISUOMENINIS NUSVETIMĖJIMAS

Nusvetėjimas dabar madingas reiškinys. Asmens atkritimas nuo jį supusios ar tebesupančios visuomenės sudaro galvosūkį sociologams bei psichologams. Tas reiškinys retai remiamas nusivylimu, dažniau pavyzdžių ir mada, vis plačiau išsiskleidžia daugiau ar mažiau pasiturinčiuose amerikiniuose sluoksniuose. Tai yra savotiška materialinio gerbūvio atrūga ir mokyklos, kuri Amerikoje yra absoliučiai neideologine, išdava.

Nusvetėjimas kartu yra ir asmens deformacija į primityvumą. Sudėtingas našaus visuomenės nario išpareigojimus, šitoks individas keičia į grynai asmeniškų savo interesus. Žmogus, kaipo asmuo negali vystytis ir tobulėti, turtėti išgyvenimais bei patyrimu už visuomenės ribų. Kaip amerikinio gerbūvio atrūga švyti ciniškame nore blogai, nesvariai rengtis, girtis lopais ant savo rūbų, taip lygiai ir nusvetėjimas yra tam tikra poza, atsiradusi dėl tingumo pažangėti, lyg tas materialinis gerbūvis prigesintų aštresnius smegenų spindulius. Nusvetėjimą provokuoja ir ugdo ciniško tingi niavimo noras. Tokiam psichiniam stoviu pateisinti asmuo visad atranda "nesugriaujamus" argumentus: nusiivylimas savo visuomene, ap linka, šeima, artimaisiais, etc.

Deja, ir lietuvių etninėje visuomenėje tenka stebėti liūdnus tokio nusvetėjimo pavyzdžius.

Visuomeninis nusvetėjimas nuskurdina gausias ir turtingas visuomenes. Tai yra savotiška negatyvi jėga, stabdanti našų visuomenės pažangėjimą, kuris praturtina generaciją vis turtina generaciją vis naujais kūrybiniais faktais. Vakarietiškos kultūros visuomenei igimtas poveržis, ne rytietiška kompeliacinė nirvana. Bet amerikinis nusvetėjimas nėra nei nirvanos ieškojimas, kur irgi reikia generacijų filosofijos pamato. Amerikinis visuomeninis nusvetėjimas, kurio atšvaistos matyti ir mažoje lietuvių visuomenėje, dažnai atremtas į pozą, į emocinį sukilimą, ir visad be tikro akstino, kuris stumia į tikrąjį apmaudą, be materialinės problemos. Etinė lietuvių visuomenė yra gan pasiturinti, savo

struktūroje neturinti vargo problemos (bent jos visuomenėje).

Tad šis dekoratyvinis nusvetėjimas ypač nenatūralus mums, skriaudžias mūsų eiles, talkinas lietuvių tautos siekių priešams, stumias į pasigailėjimo vertą padėtį mūsų atžalyną.

Apie tai mažai kalba mūsų spauda, to nepasitebi ir bendruomenė. Bet iš paskirų faktų susidaro visuomeninis reiškinys, su kuriuo reikia kovoti. Negalima pasyviai sutikti su visuomeninio nusvetėjimo epidemija lietuvių visuomenėje. Paskiri atsitikimai tuč tuojau turi atkreipti mūsų dėmesį. Tokių paskirų pavyzdžių netenka ieškoti. Jaunas žmogus neretai eina į tam tikrą reiškimąsi visuomenėje. Aktyviai dalyvauja sporte, scenoje, chore, organizacijose. Jo veikime galima įžūrėti talentą, sugebėjimus, net organizacinius gabumus. Staiga... viskas tragiškai palūžta. Jaunas žmogus ima bėgti iš viešumos. Jam jau nepatraukli aktyvaus ir našaus visuomenės nario rolė. Jis nori būti pasyvus gyvenimo stebėtojas, natūralaus evoliucinio visuomenės pažangėjimo parazitas. Retkarčiais toks jaunas žmogus perbėga netgi pas kitus, kur jam sudaromos "patogesnės" tokio lietuviškai-tautinio parazitavimo sąlygos...

Ar lietuvių visuomenė gali likti šitokio reiškinio akivaizdoje pasyvi? Leisti jaunam savo nariui lengvapėdiškai išduoti bendrus interesus? Kartais leisti šitokiam talkinti mums priešingų interesų kolektyvus? Retkarčiais net pasijuokti iš šitokio mizantropo, kuris praranda dėmesį mažai ir entuziastiškai-veikliai lietuviškai grupei!

Priešingai -- toks nusvetėjimas atvejis turi būti gydomas. Šeimos, artimos grupės, visuomenės šiltu dėmesiu, draugiškumu, nuolatinu kvietimu, respektu. Niekad negalvoti, kaip priimta medicinoje, kad tai nepagydomas atvejis. Niekad nesamprotauti, kaip priimta teismo praktikoje, kad tai beviltiška byla. Visad tvirtinti nusvetėjusiam jaunam žmogui, kad jis mums brangus, vertingas, reikalingas.

Prieš kolektyvinį dėmesį, ties atviromis visuomenės durimis gali stebuklingai nubikti liūžis. Nusvetėjimo li-

ALT S-gos vicepirmininkas Kazimieras Pocius kalba atsisveikinant su velioniu Kaziu Karpium Knollwood kapinėse Clevelande, Dešinėje žilais plaukais velionies brolis su žmona. J. Garlos nuotrauka

ATSISVEIKINIMAS SU KAZIU S. KARPIUM

ALT S-gos vicepirmininkas Kazimieras Pocius, spalio 25 d. atsisveikinant su a.a. K. S. Karpium Knollwood

kapinėse pasakė šią kalbą:

Nėra mangyvenime būvę skaudesnio ir liūdnosio momento, kaip tirti paskutinius atsisveikinimo žodžius prie taurios širdies lietuvių a.a. Kazio Karpiaus karsto.

Tavo staigi ir netikėta mirties sujaudino pirmosios ir antrosios kartos išeivijos lietuvių. Mes netekome visuomeninko, žurnalisto, laikraštininko. Savo jaunystėje atvykęs į šį kraštą, rūpinaisi lietuviškos spaudos reikalais. Su Tėvynei meile degančia širdimi Tu rašei žurnaluose, laikraščiuose, nes žinojai, kad lietuviška spauda -- tai geriausia priemonė lietuvių išeivijai išlaikyti išeivijoje. Tu buvai lietuvių išeivijos knygnešys.

A.a. Kazys Karpis davė lyvaudamas įvairiose lietuviškose organizacijose rėmė jų darbus visur ir visuomet. Organizuojant išgyti Lietuvių Tautinius Namus Chicagoje jis atėjo su savo stambia pinigine parama, šiam projektui įgyvendinti.

Tavo įnašu ir patari-

mais įgyvendintas naujas lietuviškas židinys Chicagoje -- Lietuvių Tautiniai namai. ALT S-ga su Tavo mirtimi neteko garbingo nario, kuris savo pasišventimu ir pareigumu buvo visuomet mums pavyzdys. Tavo vardas bus nemirštamas ir įrašytas Lietuvių Tautinėje Sąjungoje šviesiomis raidėmis.

A.a. velioni Kazy, Tu toli toli nuo savo gimtojo krašto Lietuvos, kurią Tu taip mylėjai ir dirbai visą savo gyvenimą, jai pasišventęs. Tu toli toli nuo savo gimtinės dvaro, kur praleidai savo vaikystės dienas. Tu svajojai sugrįžti į brangiąją savo gimtinę, bet netikėta mirtis pasikvietė Tave pas save. Tavo nuveikti darbai bus minimi ir Tavo vardas tariamas su nedingstančia pagarba.

ALT S-ga ir Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje, lieka dideliu liūdesy, netekę tauraus lietuvių ir lietuviybės keldrodžio ir skleidėjo išeivijoje Kazio Karpiaus. Tebūnie Tau lengva šio svetingo krašto žemelė.

SOVIETINĖ APGAVYSTĖ APIE KNYGŲ TIRAŽĄ

Dažnai bolševizmo garbintojai mėgstapasi-girti: žiūrėkite, kokiais dideliais tiražais išleidžiamos knygos Sov. Rusijoje ir šių dienų Lietuvoje, po 20,000 egz. ir daugiau, knygos greit išperkamos, štai kokie kultūringi ten žmonės pasidarė. Pavyzdžiui, "Vienybė" rugs. 17 d. parašė: "Kaune išleista 20 tūkst. egz. Č. Kudabos knygos "Kur Nemunas teka", kurios 162 puslapiai aprašo ir paveikslais pavaizduoja šią didingą 939 kilometrų ilgio Lietuvos upę".

Tuo tarpu amerikiečių knygų leidėjų žurnalas "Publishers' Weekly" spalio 27 straipsnyje "Russian book publishing" (p. 168-171) ėmė ir atidengė paslaptį, kad knygos gale žymimas "tiražas" dar visiškai ne reiškia, jog tiek knygos egzempliorių ir buvo iš

tikrųjų atspausdinta. Tai tik reiškia, kad vyriausias cenzorius "Glavlit" aprobavo knygos išleidimą ir suteikė teisę tokį egzempliorių skaičių atspausdinti. Kiek iš tikrųjų bus atspausdinta, pareis grynai nuo to, kiek pasiseks gauti popieriaus, kurio ten visados trūksta. Daugiau kaip pusė visos popieriaus gamybos skiriama vadovėliams ir technikos bei griežtųjų mokslų knygoms leisti. Politiniai leidiniai, kaip Lenino raštai ir visokia agitacinė literatūra, irgi gauna liūto dalį, nors tokias knygas mažai kas perka ir dar mažiau skaito. Tai dailiosios literatūros ir humanitariniams leidiniams belieka vos apie 20% visos popieriaus gamybos, dėl kurio tenai leidyklos ir varžosi, kam ir kiek pasiseks gauti. Nerusiš-

kom knygom visados striukiau išeina. Taddau geliu atvejų, kai knygos tiražas pažymėtas 20.000 egz., faktinai yra išleidžiama tik kokie 2,000 egz.

Štai kodėl geresnių knygų ten dažnai pri-trūksta. Nėra jau ten tiek daug tokių, kurie uždirba daugiau negu reikia dėl duonos, bulvių ir druskos, t.y. pačių reikalingiausių pragyvenimo reikmenų. Į knygynus nesiveržia darbininkai ir koldkiečiai, kurių mėnesinis uždarbis tėra 50-60 rublių. Žinoma, yra šieandie Lietuvoje kokios poros tūkstančių nauja "aukštoji klasė", kuri gerai uždirba ir savo kultūringumą mėgsta parodyti prikimštomis knygų lentynomis, kurias paskaityti ir ten ne visi turi laiko ir noro. Tai ir viskas. Visa kita -- gryna propaganda. (bj)

LOS ANGELES

SKAUTŲ ŠVENTĖ

Los Angeles skautųčių rajonas lapkričio 14 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje ruošia iškilmingą sueigą-šventę paminėjimui 20-ties skautiško gyvenimo metų.

Šventė prasidės pamaldomis, 10:30 val. ryto, po pamaldų iškilminga sueiga kieme, kurios metu bus paminėti ir apdovanoti tie, kurie daug prisidėjo prie skautiškos veiklos. Vėliau meninė dalis ir vaisės parapijos salėje.

Daug nuveikta per tuos dvidešimt metų: iš saujelės skautų išaugo gražūs būrys skautų ir skautėlių. Malonu lietuviškai akiai apmesti parapijos salę pilną lietuviško skautiško jaunimo, kuris ir toliau tęsia lietuviškas tradicijas, kalba ir dainuoja lietuviškas dainas, šoka lietuviškus tautinius šokius...

Dar gražiau, kad ir vyresnieji nepasitraukia iš skautiškos veiklos, bet kiek gali padeda jauniems eiti skautiškai lietuvišku keliu, padeda auginti naujų vadų prieauglį, kuris po kelių metų užims jų vietas.

Per tuos dvidešimt metų buvo daug nuveikta ir išgyta nuosava stovyklavietė, kur vaikai gražiai kasmet stovyklauja.

Džiugu, kad kelių jaunųjų pastangomis, vadovavimu ir darbų šviesių lietuvių aukomis, stovykla įrengta pagal valdžios reikalavimus, jau praleistos puikios penkios stovyklos. Keleriopai pakilo ir stovyklavietės piniginė vertė. Dar yra skolų, kurias reik tikėtis, padės savo aukomis išmokėti ne tik tėvai, kurių vaikai stovykla naudojami, bet ir kiti nuoširdūs lietuviai, kurie ne vien tik žodžiais, bet tikrai visa širdimi rūpinasi, kad mūsų jaunimas bręstų lietuviškoje dvasioje.

V. Irl.)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Dalis publikos Pabrėžos minijazze.

L. Tamošaičio nuotrauka

PABRĖŽA -- IŠSIMOKSLINĖS LIAUDIES GYDYTOJAS (2)

Gimęs tame pačiame amžiuje, kaip mūsų su-kaktuvininkas prancū-zų filosofas Jean Jac-ques Rousseau (1712-78) paskelbė šūkį: "Atgal į gamtą". Benagrinėjant J. Pabrėžos veikalus te-gu ir ne visai origina-lius, tegu ir moksliniai dažnai nepagrįstus, jun-ti viena -- jo meilė žmo-gui-ligoniui ir gamtai. Dar ryškiau pamatai kiek toli yra atitrūkęs civilizuotas žmogus nuo gamtos, kur per amžius buvo ir tebėra jo pagrin-dinė sveikatos ir gydy-mo versmė, kuri yra jo gyvybės saugotoja ir igr-yvenimo lopsys. Skaičiuo-jame maisto kalorijas, baidomės cholesterolio, be saiko naudojame sin-tetinius vitaminus ir jau-čiamės laimingi valandų valandomis praleisdami prie rentgeno spinduliais radijuojančio tele-vizijos aparato, užmirš-dami pagrindinio mūsų gyvybę palaikančio šalti-nio -- gamtos, šiuo at-žvilgiu moderniškoji far-makologija yra gudres-nė negu šių laikų moder-niškas žmogus: ji ir da-bar tebelaiko pagrindi-niu naujų vaistų šaltiniu ne cheminį fabriką, bet gamtą, įskaitant ir liau-dies mediciną.

J. P. darbai ir veika-lai gražina žmogų į gam-tą, į jo gyvybę ir sveika-tą saugančius aruodus. Ir ne į betkurią gamtą jis nukelia ligonį -- tik-tai į savą -- ten, kur jis gimė, augo ir gyvena aplinką.

Kaip gydytojas ir žmo-gaus patarėjas J.P. nė nesiūlo ligoniui jam ne-prieinamų vaistų. Jis yra praktikas ir gamtos turtų sveikatai išnaudo-tojas. Jis tekalba apie tas vaistingas priemon-es, kurios yra čia pat -- netoli namų: darže, pakelėje, paežeryje, pu-šyne, pievoje ir pan.

Paimkime tokią daržo agoną ir bent truputį pa-siklauskime, taikant da-bartinį farmaceutinį mąstą, ką J.P. apie ją gan teisingai rašo: "Dar-žo agūna yra trejopa; balta, raudona ir pilka... visos agūnos turi vie-nodą prigimtį: 4-to laips-nio aušinančiomis ir už-migdančiomis savybė-mis. Jos naudingos me-lancholikams... Visoms agūnoms būdinga savy-bė yra ta, kad jos suke-lia miegą.... Kai naktį nemiega vaikai, duoti bal-tos agūnos pieną, ge-riau per pusę atskiestą su pienu.... Gydo sausą kosulį, pleuritą ir dieg-

DR. V. PAPROCKAS

lius šonuose... Naudin-gos yra gydanč žarnų žaizdas..."

Savo raštuose J. Pa-brėža nesižavi ir visiškai nešneka apie sveti-mų kraštų gydomąją kli-matinę galią. Jis yra re-alistas ir praktikas. Net-gi sudėtingesnius recep-tus jis išbraukia iš sa-vo veikalo. Apie savo dar-bą jisai taip pasisako: komplikuotus S. Sirenė-jaus veikale straipsnius (pavieniai preparatai ar dėl daugybės ingredientų preparate) apleidau, nes tai yra per sunku liau-džiai pasigaminti".

J. P. ragino žmones vaistus patiems gamin-tis. Tuo tikslu paruošė veikalėlį: "Naminė vais-tinė", kurioje randa-mas paprastų vaistų rin-kinys, aprašomos daž-nai pasitaikančios ligos, pateikiami joms gydyti būdai ir vaistų recep-tai.

Kitame savo veikale: "Namų vaistinė arba ket-virtoji dalis naminių vaistų kiekvienam patar-ti, kaip sveikatą patai-syti. Skirta medicinos reikalams", jis taip pat nurodo priemones, ku-riomis kokias ligas rei-kia gydyti.

Pravartu priminti, kad iki XIX a. pabaigos gydyme dominavo vadina-moji Galeno farmacija. Vaistai buvo gaminami tiesiog iš žaliavos: de-coctai, ekstraktai, infu-ziumai, tinktūros ir t.t. Pažindamas Žemaitijos augalus ir surinkęs her-barą, J.P. vietos žmo-nėms galėjo bėdoje dau-giau padėti negu vaisti-ninkas, cirulnikas ir juo-ba feldšeris.

Verta išidėmėti, kad J.P. laikais iš viso sin-tetinių vaistų nebuvo. Garsusis aspirinas ir tas buvo išrastas tik 1899 m. (Dreser'o), todėl J. P. išstudijavęs žemaiti-jos augalų savybes ir pritaikęs juos gydymo tikslams, savo patari-mais kaimo gyventojams buvo labai naudin-gas. Herbaras buvo gy-dytojo pagrindinė prie-monė kovoje su ligomis, nors į vadinamos "mate-ria medica" sąrašą įei-davo taip pat dėlės, tau-rės, kraujo nuleidimas ir pan. Pirmasis Šiau-rės Amerikoje apsigy-venęs lietuvis -- gydyto-jas dr. Aleksandras Kur-šius taip pat neapsiėjo be herbaro ir nepaėjus nė metams nuo jo atvykimo, gavo iš Vakarų Indijos Bendrovės Amsterdame

1660 metais pranešimą, kad gydymo tikslams jam siunčiamas džiovintų vaistažolių rinkinys.

Kalbėdamas apie svei-katą, kartis nuo karto J. P. įterpia patarles. Pa-vyzdžiui, prieš aprašyda-mas apetitą žadinančius vaistus, įveda tokią pa-tarlę: "Apetito neturi tie, kurie ilgai miega, dažnai čierką gurksno-ją, nuo darbelio bėga". Kitoje vietoje jis vėl pamoko: "Vaistai ir val-giai vienodai vertingi, bet per daug panaudoti sveikatai kenksmingi".

Beskaitant J. P. medi-ciniškus rašinius jauste jaučiasi vedamoji min-tis, -- autorius juos ski-ria savo brolelio-žemai-tėlio gerbūviui pagerinti. Vieno veikalo tituli-niame lape jis rašo: "ski-riu savo darbą patogumui ir sveikatai gelbėti-tų, kurie arti neturi vais-tinės bei galimybių pasi-tarti su gydytojais ir ne tik gyvenant skursta, bet ir peranksti mirti turi".

J.P. buvo nepaprastai darbštus. Jis visą laiką sekė naujai leidžiamus medicininius veikalus. darė jų išrašus, ypač nag-rinėjo receptus, į kurių sudėty įeidavo chemika-lai, įgavę teisių to meto medicinoje. Atrodo, kad J.P. yra plačiai vartojęs sierą, nežams gydyti, blakėms naikinti, salie-rą karščiavimo atvejais ir kitur. Jo rankraščių įrašuose randami recep-tai su minėtais ir kitais chemikalais. Tačiau gy-dymo pagrindas jis dėjo augalinius vaistus ir ra-gino juos pačiam pasiga-minti. Jis rašo: "Vais-tai geri yra iš vaistinės gauti, bet dar geresni na-mie pasigaminti".

J. P. rankraščiuose randame ir bendro po-būdžio straipsnelių, pav. "Apie sveikatą, kaip svei-kam ilgiau gyventi", kur nurodomi praktiški pata-rimai ir receptai. Vienas tokių nurodymų yra kaip galima sveikatą už-grūdinti. Po to seka tam tikslui skirtas receptas. Šia proga verta primin-ti, kad anais laikais vais-tai buvo gminami prisi-laikant tam tikrų ritua-lų ir į juos būdavo idė-ta nemažai mistikos.

Vaistams J.P. teikia didelę pagarbą. Juos ra-šo iš didžiosios raidės ir taip įtikinančiai apie juos kalba, kad sunku yra nepatikėti, jog var-tojamas nurodytą vais-tų žmogus nepasveik-siąs. Pavyzdžiui, aprašy-damas sveikatai užgrū-dyti vaistą, kad suteikti

receptui ypatingą vertę, J.P. aprašo ir to recep-to kilmę. Štai jis: "Tas receptas buvo rastas dak-taro Ernesto popieriuo-se, Švedijoje, kuris nu-mirė turėdamas 104 m. Šis receptas buvo varto-jamas jo šeimos. Jo tė-vas gyveno 112 metų, se-nelis -- 130 metų. Varto-jo nuo 4 iki 8 lašų ryte ir vakare. Ši eleksyrą nesunku pagaminti ir ne-brangus". Toliau J. P. rašo: "Vaistas išbandy-tas prieš įvairias, be-veik vos ne prieš visas ligas".

Juo daugiau yra išsi-lavinęs asmuo, juo san-tūriau jis paneigia iš pir-mo žvilgsnio atrodan-čis fantastinius teigi-mus. Juo labiau yra iš-mokslintas gydytojas, juo jis yra atsargesnis savo sprendimuose ir kritikoje. Ne veltui lan-kant universitetą mums pakartotinai buvo prime-nama, kad geram gydyto jui ir kaimo bobutė yra autoritetas. Tad, taikant J.P. darbams akademi-nį mastą tenka pripažinti, kad jis pirmutinis iš lietuvių, kaimiečių tar-pe, pradėjo purenti me-dicinos dirvą, jis pirmu-tinis, prisitaikydamas prie sąlygų, skleidė min-tį gydytis vietos priemo-nėmis, jis pirmutinis su darė Žemaitijoje augan-čių vaistažolių herbarą ir tuo pačiu paruošė dir-vą lietuviškai farmakolo-gijai. Tik, deja, J.P. mi-rus neatsirado žmogaus, kuris galėtų tęsti tą dar-bą toliau. Ir šioje vietoje manyčiau tiktų pakartoti paties Tėvo Jurgio Amb-raziejaus Pabrėžos žo-džius: "Keistas dalykas -- žemė toji turi tiek daug giminaičių, paka-nkamai gabių mokslui, o daktarų ir magistrų ne-turime beveik nė vieno".

J.P. sunku įrikiuoti į bet kurį tuo metu bu-vusių mūsų krašte svei-katos saugotojų katego-riką. Nebuvo jisai tie-sioginė prasme kalbant išmokslintas gydytojas, nes nebaigė medicinos mokslų, bet lygiai taip pat jis negali būti laiko-mas eiliniu liaudies gy-dytoju, nes trejus me-tus (1791-94) Vilniaus uni-versitete jis studijavo mediciną, o be to buvo išsamiai išnagrinėjęs Žemaitijos augalų gydo-mąją galią.

Todėl šios dienos mū-sų su-kaktuvininką laiky-kime išsimokslintu liau-dies gydytoju. Už jo nu-veiktus darbus ir nuo-pelnus, įskaitant ir me-dicinos žinių skleidimą, jam priklauso visų lietuvių padėka ir pagar-ba.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

J. GRAUDA

Tarybinė lingvistika

Ne visi iš mūsų gali pasinaudoti kubiliniu kvie-timu studijuoti lituanistinę lingvistiką kapsukinėje moksloinėje. Tad, paslaugiai pririnkome iš tarybi-nės spaudos nūdienės lituanistinės lingvistikos pa-vyzdžių.

Tariame ačiū tarptininkams, parūpinusiems pavyzdžius.

"Kolūkiočiai laiko gyvulius virš artelės ista-tų".

"Iš blogos pusės jis charakterizuojamas ne-blogai".

"Padėtis pagerės ir miestas gaus nepertraukia-mą energijos tiekimą. Tegū nepamiršta minėtų gat-vių gyventojai artimiausiu laiku apsirūpinti žibali-nėmis lempomis".

"Nuo pat pirmosios Naujų metų dienos kiau-lių fermos darbuotojai visas žinias ir energiją nukreipė paršelių kritimui".

"Dėl žemės ūkio specialistų ligos pasodybiniai sklypai plėtėsi nepageidautina linkme".

"Parduodama nusikėlimui gyvenvietė su nauju sodu ir šuliniu".

"Aš ėjau greta su motociklu, bet milicijos pa-reigūnai liepė su transportu atsisveikinti ir prisi-kišus papūsti".

"Patikrinimo metu kolūkio kukurūzuose rasta pulkas žąsų ir du raguočiai, kuriuos kolūkietis P.R. po ilgų ginčų atsikratė".

"Apeidamas bulvių kaupus, pamačiau žmonos kailinius ir jokių nusižengimų ligi ryto savo poste neprileidau".

"Jis geria nesistematškai".

"Pilietis apsiima administraciniam namui nu-valyti stogą, atlaisvinant visus nubėgusius vamz-džius iš ledo".

"Nedaleiskime mūsų mieste gaisrų bei užsi-degimų".

"Šaltiena yra gaminama iš dviejų rūšių mėsos: iš mėsos ir iš širdžių ir galvų".

ROCHESTER

PUIKUS KONCERTAS

Lietuvių radijo klubo surengtas koncertas š. m. spalio 16 d. puikiai pavyko.

Parapijos salė buvo pilnutėlė žiūrovų, kurie šiltai programos daly-vius sutiko, nepagalė-dami jiems katučių. Žiū-rovų reiškiami šilti jaus-mai nebuvo vien senti-mentai, bet tikėjosi iš dainininkų išgirsti gra-žaus koncerto. Neapvy-lė. Darniu, gražiu dainų skambėsiu buvo žiūrovai sužavėti. Koncerto pro-grama įvairi, įdomi ir ne perkrauta. Žodžiu, pro-gramos dalyviai mokėjo tinkamai suderinti pro-gramoj dalykus, išryš-kinti jų grožį ir nevarginti dideliu, kad ir grožio tęsimu. Repertuaro dai-nų pynė puikiai sudary-ta.

Pirmuoju dalyku kon-certą, Montrealio Auš-ros Vartų vyrų oktetas pradėjo šiomis daino-mis:

Mes žengiam -- muz. J. Gaidelio, Žvaigždutė -- Dvaronio, Kurtas ke-lelis -- T. Makacino, ir Baltos gėlės -- solo Keb-lis, muz. J. Švedo. Po to scenoj pasirodė garsė-ba.

janti naujoji žvaigždė solistė G. Čapkauskienė. Ji padainavo Klajūnui -- S. Gailevičiaus, Gėlės iš šieno -- Jakubėno ir ari-ją iš kantatos "Tėviškės namai". B. Budriūno. So-listė G. Č. skambiu ir gražiu balsu sužavėjo žiūrovus, kuriai triukš-mingai reikė padėkų il-gu plojimu.

Toliau oktetas su so-liste padainavo Uždek-žvaigždės -- J. Juozapai-čio ir Vai tylūs, ramūs vakarai -- Paltanavi-čiaus.

Antrojo koncerto daly-sol. G. Čapkauskienė iš-pildė operų arijų ištrau-kas, būtent: iš Užburto-sios Fleitos Der Hoelle Rache -- muz. Mozart, Rigoletto Sempre Caro nome -- Verdi ir Tra-viatos Sempre libera -- muz. Verdi. Tai labai gražiai nuskambėjęs kon-certo gabalėlis, kurį so-listė atliko su širdimi ir jėga, stipriu, skambiu sopranišku balsu bei lakštingalškais nuan-sais, sulaukė audringų ovacijų. Toliau oktetas su soliste padainavo Liepsnelės -- muz. Lin-ke ir Mėlynasis Duno-jus -- muz. J. Strauss.

Baigiant sol. G. Čap-kauskienė ir sol. A. Keb-lis oktetui palydinti pa-dainavo Offenbacho -- Barkarolė. Po ilgų žiū-rovų plojimų koncertas baigtas išpūdingai -- Lietuva brangi...

Koncertui akompana-vo ir dirigavo gabi mu-zikė Madelaine D. Roch.

Aplamai, koncertas at-liktas su reikiamu meis-triškumu, atrodo, kad bu-vo idėta daug rimto dar-bo jį berengiant. Linkė-tina ir toliau valingai žvengti taip reikalingu ir šauniu dainos keliu.

(jm)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

KŪRYBA IR MOKSLAS

Antano Škėmos pamėnėjime Melbourne, Australijoje, jo kūrybą skaito Dalia Antanaitienė. Stovi iš kairės: Ieva Didžytė, Dalia Juškaitė, Viktorija Klimienė.

VAKARAS SU ANTANU ŠKĖMA MELBOURNE

A. Matukevičienė

Taip pavadintas š. m. spalio mėn. 3 dienos vakaras Melbourne Lietuvių Namuose surengtas Australijos lietuvių bendruomenės lituanistinės bibliotekos.

— Vietoj gėlių ant jo kapo ši vakarą skiriame autoriui Antanui Škėmai, prieš dešimtį metų žuvusiam automobilio katastrofoje, pagerbti ir jo kūrybai, jo literatūriniam palikimui prisiminti, — sakė Albertas Šeikis savo pagerbimo žodyje. — Sunku patikėti, kad kur nors yra kapas žmogaus — rašytojo, kurs ši vakarą atėjo pas mus gyvas, įdomus, modernus. Atėjo toks, koks yra žmogus; atėjo atviras, plačiai atlapota širdimi, atėjo drąsiai.

Škėma buvo įdomi, geniali asmenybė. Jo literatūrinis palikimas, kad ir negausus tomų skaičiumi, tačiau lietuvių literatūrai svarus ir reikšmingas.

Eis metai po metų, į mūsų literatūrą žengs vis nauji vardai, tačiau ateinančiams ir visoms naujovėms visad stipri atrama bus mūsų literatūros aukso fondas, prie kurių kartų kartos nuolat sugrįš semtis patyrimo, mokytis ir minėti. Šitokiam aukso fondui priklausau ir A. Škėmos kūrybinis palikimas. Eina metai, o Škėma lietuvių literatūros istorijoje daugeliu atveju lieka pirmasis ir nepakartojamas. Jis išsiskiria iš kitų mūsų rašytojų tuo, kad jis buvo modernistas ir tuo metu literatūroje pats geriausias.

Savo turiniu ir forma A. Škėmos kūriniai yra priešingas polius mūsų konservatyvaus kaimiško realizmo, mūsų pasimėgiavimo suidilinta praeities vizija

gimtinėje. Priešingas polius mūsų ramaus, gausios doriško tikrumo savąja tiesa ir savo žeme. Jo kūrybinio pasaulio savitumas, šviežia tematika, visai naujas psichologinis priėjimas, naujos išraiškos priemonės, novatoriški eksperimentai — išgąsdino daugelį bendralaikių susilaukė kontraversinių įvertinimų. Vieniems jis buvo nevertas dėmesio, absurdis ir šokiravimais klasikinės ramybės ir vientisumo ardytojas. Jie užsikimšo ausis nenorėdami jo girdėti. Kitiems jis buvo talentingiausių lietuvių rašytojų-modernistų emigracijoje, žavėj minties drąsumu ir formos naujumu. Žaibiško ryškumo ir tikslumo apibūdinimai, išplėsti iš modernaus pasaulio, iš naujojiško žmogaus; kartais ciniški, kartais ironiški, kartais suvesti iš surrealistinių netikėtų ir košmarinių kontrastų — mūsų literatūroje buvo naujiena. Ir čia Škėma geriausias!

Kaip žmogus ir kaip rašytojas Antanas Škėma turėjo vieną didelę ypatybę, brangią, nes tokių reta: tai jo didelis, nepavargstantis intelektas. Pokalbiai apie Škėmos kūrybą nesibaigia. Tačiau, kad ir iš trumpos laiko perspektyvos (vos 10 metų nuo jo mirties), nežiūrint kontraversijos, Škėma šiandien yra įrikiuotas į pirmųjų rašytojų eiles. Jis ypač ryškus dramaturgijoje ir lyrinio pobūdžio kūrinių prozoje.

Atgrojo Čelesta Antanui Škėmai, nusileido uždanga ir atėjo antroji ilgoji naktis.

— Tokia yra mano giesmė, kuri turėjo būti, — rašė Škėma.

Pro mus dideliais šuoliais pralėkė raitelis, apšviestas žydrios šviesos, kuri spindėjo iš jo akių. Nuo jo žvilgsnio, nuo šauksmo, nuo jo žirgo pasagų bildesio bailsnieji prisigūžė prie žemės, drąsesnieji pakėlė galvas. Bet, tur būt ne į praeitį, ne užmarštin nušuoilavo raitelis? Liko gilūs pėdsakai literatūroje, kurių neužpustys laiko smėlis. Ir mes likome jo vaizduojamoje butyje į kurią dabar įsijungė ir jo šauksmas. Mes visi esame pakeliui į tą pačią naktį, apie kurią rašė ir kalbėjo Antanas Škėma. Tačiau kalbėdami apie mirtį, visų pirma mes kalbame apie gyvenimą, per kurį Tuėjai aukštai iškėlęs savąjį žiburį, ieškodamas savojo kelio. Ir mirtis turi savąją prasmę ir tamsoje yra žiburių ir nakties tyla turi savuosius garsus.

Po Alberto Šeikio žodžio toliau programoje: Nakties tyla iš "Nuodėguliai ir Kibirkštys" — skaitė Paulius Rūtenis.

Paulius mūsų scenos mylimasis, vienintelis toks visame Australijos Kontinente, mūsų Keliaujantis Vaidila. Didelė lietuvių kolonijai ar maža, kur Paulius pasirodo — ten visuomet kas nors įvyksta, nes visur ir visada jis atneša gyvybę. Pauliaus skaitoma Nakties Tyla šiuropulingai garsi ir jaudinanti.

Alena Karazijienė skaitė Henriko Nagio "Paskutinis laiškas Antanui Škėmai".

Skambus A. Karazijienės balsas ilgoką skaitinį perduoda vaizdžiai, gyvai ir klausyti nenusibosta. Ji taip pat mūsų scenoje seniai pažįstama ir mėgiama. Retame kultūriniame rengime nerasia A. Karazijienės; ji skaito, ji rašo, dažna iniciatorė įvairių rengimų mūsų kultūrinėje veikloje.

4 Eilėraščiai: Pažadas — skaitė D. Antanaitienė. Statkutė, Prašymas Nr. 1 ir Nr. 2 — skaitė I. Didžytė, Melas — skaitė D. Juškaitė ir Pabėgėlis — skaitė V. Klimienė-Lynikaitė.

Ištrauką iš "Baltos Drobulės" — skaitė P. Jokūbaitis.

Jūra iš "Čelestos" — skaitė E. Šeikienė.

Visi paskutiniai — tai mūsų jaunimo žiedai, mūsų pasididžiavimas. Iš jų kiek vyresnė E. Šeikienė,

DAINOS, AITVARAI, DRAMA IR VĖŽYS

Viktoras Mariūnas

-- Parašyk, -- užverbuoja mane Juozas Stempušis, nupasakojęs, kad lapkričio 14 d. 4 val. p.p. Clevelando Muzikos Instituto salėje "Le Pavillon" Tėvynės Garsai rengia dainos ir literatūros vakarą su soliste Aldona Stempušiene, poetais Henriku Nagiu ir Rimu Vėžiu bei dramų kūrėju Kostu Ostrausku.

-- Ar reikia graudėnimo, kad žmonės ateitų?

-- Nereikia. Susirinks. Salė maža, tik 175 vietų, o mūsų šaliai juk žinomi kaip gero meno gerbėjai. Be to, ši įvykį spraudžiamė Clevelando lietuvių kolonijos šimtmečio sukakties rėmus, tai daugelis nepraleis progos būti ten, kur bus išrašomos pirmosios naujojo šimtmečio datos į mūsų išeivijos istoriją.

-- Pagaliau, -- įsiterpiu, -- tai juk metinis Tėvynės Garsų rengimas. Kaip visada, klausytojų šeimai bus gera proga savo tarpe pabendrauti ir susitikti su didžiais mėgiamos radijo programos vedėju.

-- Susitikimas, su klausytojais man pats būtinausias jėgų ir idėjų šaltinis, -- prisipažįsta Tėvynės Garsų vedėjas ir vėl primena: -- Parašyk, kad klausytojas žinotų, ko iš programos tikėtis.

DAINOS. -- Ko klausytojas gali tikėtis? -- atsisuku į solistę Stempušienę.

-- Visai naujų dainų -- liūdnų ir nuotaikų, trijų kompozitorių. Vokalinis ciklas. "Avinuko pėdos" dvelkia naujojišku, ir didele Lietuvos žemės meile.

-- Žodžiai?

-- Įvairių poetų. Šita poezija, ją bus verta įsklausyti. Kad ir štai: "Lietuva, Lietuva/ iš senų šulinių semia tylą mama./ Patikėt negaliu

kuri su vyru Albertu Šeikiu yra mūsų Bendruomenės gyvenime judančioji, žadinanti dvasia.

Antrojo programos dalyje pirmas paveikslas iš dramatinės legendos "Živilė". Svajūnas — P. Rūtenis, Gluosnis — V. Lazauskas, Živilė — A. Antanaitienė. Statkutė, Karijotas — P. Rūtenis ir Ašautas — P. Vaičiaitis.

Čia išsiskirė Dalia Antanaitienė Živilės rolėje. Neleka sausų akių publikoje. Dalia žavinga; Ji nevaidina, ji pergyvena Živilės skausmą ir ji pergyvena me visą, esame sujaudinti. Nežinau žodžių apskirti... bet ar bereikia žodžių, jei su aktore verkia akys ir širdis?

Ne, šis vakaras ne "vietoje gėlių ant jo kapo". Šis Vakaras gyvu gėlių puokštė gyvam Antanui Škėmai. Jis gyvas... Jis atėjo pas mus gyvas, mes jį pamilome... ir gyvas jis liks mūsų.

žalio klevo mirtim/ mūsų nelaimė juoda Lietuva, Lietuva/ devynžodė rauda. / Atsiklaupsiu šile tarp pušų keturių. / Lietuva, Lietuva, tave vieną turiu, tave vieną turiu, tave vieną turiu, tave vieną turiu... Arba:

VĖŽYS. Rimas Vėžys gal nei kalbas su manim nesileistų. Gal bijotų, kad nesusikalbės. Generation gap.

Vėžį poetą pažįstam iš periodikos ir iš rinkinio "Raidės Laiko Griaučiuose". Savo neorna-

Solistė Aldona Stempušienė, kur drauge su poetais H. Nagiu, R. Vėžiu ir dramaturgu K. Ostrausku dalyvauja dainos ir literatūros vakare Clevelando Muzikos Instituto salėje š. m. lapkričio 14 d.

"Aria broliai pūdydami, eina slibinas keliu... Antras slibinas raudonas išlenda iš vandenų..."

-- Dainos bus šviežios ir savo muzika ir žodžiais, -- užtikrina solistė.

AITVARAI. Su rašytojais dar neteko kalbėtis. Bet kai sutiksiu Henriką Nagį, turėsiu klausyti, kas jam tie jo aitvarai. Mano aitvarinės asociacijos yra didžiai neturiningos. O jis savo paskutinį rinkinį, jau penktąjį ("Broliai Balti Aitvarai") beveik ištisai apie aitvarus, su aitvarais ar dėl aitvarų prieilavo.

Bet ar apie aitvarus, ar ne Nagys skaitys, jo bus labai verta klausytis. Jo poezija su humanistiškai ideologiniu pamušalu. Jis žino, ką pasakyti, ir sugeba kiekvienai eilute būti individualus. Turi šiltą, sodrų balsą ir skaito meniškai.

DRAMA. Kostas Ostrauskas skaitys trumpą scenos kūrinėlį. Bus labai įdomu patirti, ar vis teberašo vienaveiksmes situacines (vadina mojo absurdinio teatro) dramas, kurių žmogus yra atsitiktinio pasaulio, atsitiktinis gyventojas. Jo scena yra laisva ir atvira netikėčiausiems ėjimams ir posūkiams. K. Ostrausko dramatinis vaizdas, kaip sakė situacinio teatro propagandistas J. P. Sartre, žiūrovą (ar klausytoją) "ima už gerklės".

mentuota kalba Vėžys savo eilėse siekia (ir, dažniausiai, pasiekia) tų pri glušinančių posūkių, kaip ir Ostrauskas savo dramose. Visokiu atveju, Vėžio poetinis brailas aiškiai individualus. Kas kitas taip kalbėtų: "Aną naktį / krito žodžiai / iš tavo lūpų. / Aš atsiklaupęs / rinkau juos / nuo violetinių grindų, / dėsciau / ant stalo / it spalvingas / alfabeto kaladėles, / norėdamas / įskaityti ką pasakei. / Bet tu, / pasirodo, / ne lietuviškomis kaladėlėmis kalbėjai..."

Vėžio poetiniai posūkiai su pipirėliu. Jie ir juokina ir gzdina. Mėgs jį kas, ar nemėgs, bet niekas neliks jam nei šiltas, nei šaltas.

Visi keturi vakaro dalyviai žada šviežių išpūdžių

TARP KO KITO.

Po vakaro visi susitiksime Čiurlionio ansamblio namuose. Su soliste, rašytojais pasidalinti išpūdžiais, pasižmonėti. Ten bus išstatyti ir visų keturių menininkų kūrybos darbai. Neužmirškime parsinešti į namus nors vieną knygą ar plokštelę su rašytojo ar solistės autografu.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

"Živilė" dramatinė legenda. Vaidmenis atlieka: Vincas Lazauskas, Dalia Antanaitienė, Paulius Rūtenis ir Pijus Vaičiaitis.

N. Butkūno nuotrauka

ČIURLIONIEČIAI ATLANTO PAKRAŠTYJE

LB Philadelphijos apy linkės v-bos pastangomis užkviestas Čiurlionio ansamblis lapkričio 6 d. atvyksta su koncertu ir savo programoje išpildys nemažą kiekį dainų, kurių dalis bus palydima kanklių muzika, o taip pat bus pademonstruoti būdingesnieji mūsų tautiniai šokiai. Koncertas įvyks Town Hall patalpose, 150 N. Broad St., Philadelphijoje.

Dabar vyksta pats didžiausias darbas, siekiant pripildyti žiūrovais didžiulę salę. Reklama neblogai išvystyta, o ir nemažas skaičius pakvietimų išsiųsta, didelę dalį nukreipiant į svetimausius, tad atrodo, koncerto pasisekibus užtikrintas.

Ir be didesnio paragavimo mūsų tautiečiai rinksis pavieniai ir būriais jau vien Čiurlionio ansamblio vardo paskatinti, kurs anuomet Europoj pirmavo kitų ansamblių tarpe, o ir čia, atrodo, nėra jam lygaus. Čiurlioniečių žanras yra sugebėjimas liaudies dainoms rasti specifinį perdavimo būdą ir dėl šito visi nuopelnai be abejonės, priklauso nuolatiniam ansamblio meno vadovui Alfonsui Mikulskiui, taip užtvirtino kartą muzikas veteranas J. Žilevičius.

Net neminint muzikos žinovų pasisakymus, Čiurlionio ansamblis atšventęs trisdešimties metų savo gyvavimo sukaktį, yra plačiausiai iš eivijoje žinomas ir labiausiai visų mylimas ir visuotiniai pripažintas, kaip lietuviškos dainos ir muzikos meną puoselėjantis vienetas. Jo atliktų koncertų skaičius gal siektų ar prašoktų tūkstantį.

Kaip džiaugsme, taip ir kančioje daina visada yra ramybės pabučiavimas. Šia progą prisimeinu dar gyvenant Vokietijoje, kai atvyko Čiurlioniečiai dviem prancūzų kariškos valdžios autobusais į Ravensburgą su koncertu, tai vietos lietuvių kolonija juos pasitiko su duona ir druska, kaip jaunamaričią, net kitas negalėjo suvaldyti džiaugsmo asarų. Tokių scenų būta ir kitur.

Čia verta pakartoti seną tiesą, kad blogas tas menas, kurs nepadeda žmonėms susiartinti ir blogi tie žmonės, kurių menas suartinti neįstengia. Galime drąsiai tvirtinti, kad Čiurlionio ansamblis kur tik nepasirodo, taip publika ir subėga lyg apie koki magnetinį lauką... Tai gražu ir naudinga. Ir, reikia manyti, tokiais pasirodys ir Philadelphijos miesto bei jos apylinkės visuomenė, gausiai susibėgdama į Town Hall patalpas Čiurlionio ansamblio koncertą išklaušyti. Kokioj sudėty Čiurlioniečiai pasirodys, ne teko žinių surinkti, betgi yra žinoma, kad dabartinis jų sąstatas yra geras. Turima apie 90 žmo

niu, kurių skaičiuje yra 65 dainininkai, 12 kanklininkų, 10 muzikantų ir 20 šokėjų.

Maestro A. Mikulskis i savo repertuarą bando neimti tų dainų, kurias dainuoja visi vietiniai chorai. Ne dėl to, kad tos dainos būtų blogos, bet todėl -- siekiant tikslo iškelti ką nors naujo, ne pastebėjo. Tokios užmest dainos, jei ne Čiurlionio ansamblis gal niekada nebūtų atliktos. Čiurlionio ansamblis visada laikosi savo specifinio charakterio liaudies dainų išpildyme ar jas pristatant scenoje. Taigi, tokio vieneto, kuris reprezentuotų taip, kaip Čiurlionio ansamblis, nelengva būtų surasti.

Linkėtina Čiurlioniečiams geros kelionės į Philadelphijos miesto pa-

BOSTONO VYRŲ SEKSTETO KONCERTAS

Po veik dviejų metų pertraukos mėgiamas Vyrų Sekstetas, vedamas muz. komp. J. Gaidelio vėl pasirodė Bostono scenoje spalio 16 d. su nauju dainų repertuaru. Tai džiugus ir sveikintinas reiškinys, lietuviška daina praturtinę kultūrinį Bostono lietuvių gyvenimą. Drauge garbė nepailstamam komp. J. Gaideliui ir jo vyrams — dainininkams už ryžtingą darbą ir pastangas.

Bostono lietuvių kolonija visais laikais buvo žymi savo kultūrinio gyvenimu bei dainos vienetais. Tačiau paskutiniaisiais metais čia jau buvo likęs tik vienas šv. Petro lietuvių parapijos bažnytinis mišrus choras, vedamas komp. J. Kačinsko, o visi kiti muzikiniai ir dainos vienetai jau buvo prapuolę — numirę.

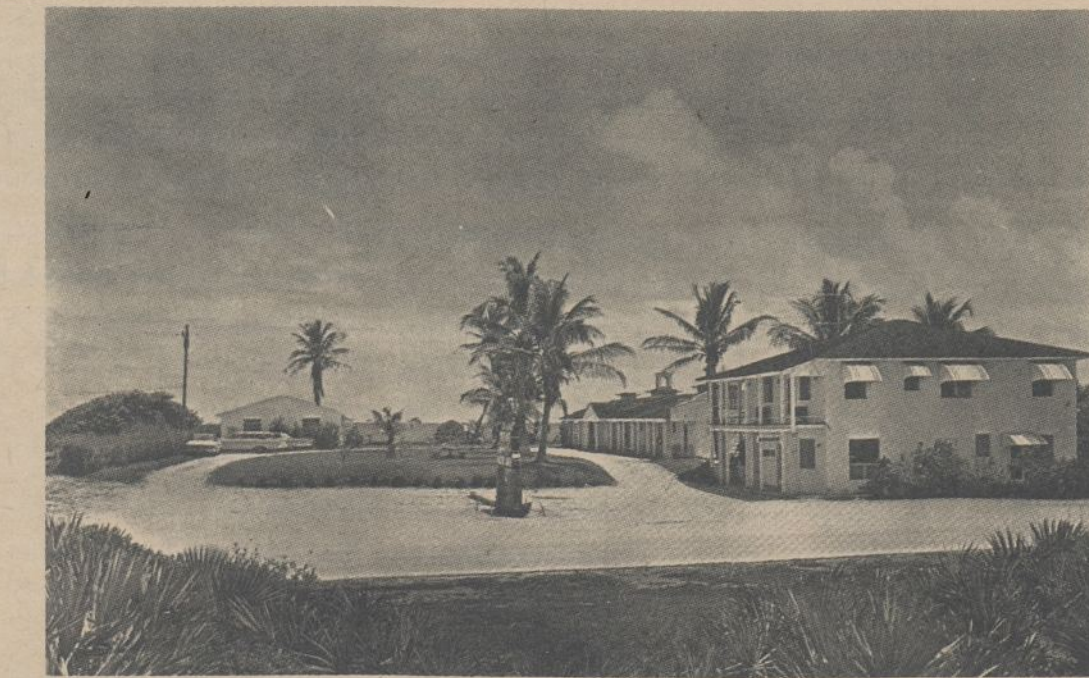
Tačiau lietuviui be ritmų, pilnų Tėvynės ilgesio dainų, išpintų Nemunėlio puikųjų klonių svajomis, būtų sunku ir dvasiškai skurdu gyventi svietimoje žemėje.

Dėl to, vyrų seksteto sugrįžimas į sceną visų nuširdžiai buvo sutiktas. Aukštinio rudens spalvomis papuoštoje salėje nelengva buvo susirasti vietą prie staliuko.

Sekstetas pasirodė sąstata: tenorai — broliai: Helmutas ir Norbertas Lingerčiai; baritonai — Richardas Lizdenis ir Vytautas Bruzdys; bosai — Vytautas Eikinas ir Pranas Šimkus — seksteto seniūnas. Vyrai gražūs ir jauni — scenoje laikėsi laisvai, linksmai, tas žinoma teigiamai veikė publiką. Žinoma, seksteto muzikinė siela — vadovas komp. J. Gaidelis, nežūrint metų naštos įdėjo daug darbo ir energijos ruošdamas seksteto repertuarą. Imant dėmesin ir tai, kad jis praėjusiais metais Brocktone suorganizavo ir veda mišrų lietuvių parapijos bažnytinį chorą, kurio koncerto laukia ir Bostonas.

Ir taip vyrų sekstetas, vedamas komp. J. Gaidelio, savo repertuarą išpildė apie 15 dainų. Tai buvo daugiau saloninės dainos, kaip kurios iš populiarių filmų išverstos lietuviškai, drauge buvo ir originalių komp. J. Gaidelio sukurtų kompozicijų.

Seksteto pranešėja buvusi dramos sambūrio narė

Vytauto ir Albinos Tomkų vasarvietė Sapphire Sea Motor Lodge Floridoje prie Atlanto vandenyno vis labiau lietuvių pamėgstama.

dangę ir čia vietos lietuviškai visuomenei duoti šaunų koncertą. O koncerto rengėjai -- LB Philadelphia apy. v-bai su visomis darbo komisijoms dar kiek stipriau pasitempti siekiant tirti žiūrovais pripildyti salę.

J. Bubelis

Lietuviškas židiny's Floridoje

Prieš trejus metus Vytautas ir Albina Tomkai nupirko motelį 700 Ocean Drive, kuris yra gražioje vietoje, bet buvo apleistas. Daugelis su gailėsčiu žiūrėjo į juos, kaip jie galės išsilaikyti visai lietuviams svietimoje padan gėje.

Vytauto ir Albinos Tomkų motelis šiandien atrodo visai kitaip. Jų dabstumu ir sumanumu motelis "Sapphire Sea" atrodo puošniausias po "Howard Johnson" šioje ramioje kurorto vietoje, net amerikiečiai ir lietuviai iš Miami ieško poilsio jų motelyje, kuris yra ant Atlanto kranto, 2 mylios nuo Gulfstrom srovės, kas padaro vandenį daug šiltesnį negu kur kitur, o motelio vietos aukštumas nuo jūros kranto teikia vasarotojams sauską, malonų orą, ką labai sunku surasti kituose moteliuose, stovinčiuose prie jūros kranto.

Palm Beach aerodromas tik 20 min. kelio nuo jų motelio. Vytautas visada maloniai savo svečius sutinka aerodrome, jei jie praneša jam laišku ar telefonu (305) 844-3388 kada atvyks. Vietos amerikiečių ir valdžios

įstaigų žmonių Vytautas ir Albina labai gerbia. P. Tomkai išikūrę bene gražiausioje prie Atlanto vietoje, nepamiršo ir savo tautiečių. Jų dėka ir apskrumu lietuviai nusipirko sklypus, namus, kurių vertė pakilo kelis kartus šiuo metu. Po trijų metų sunku atpažinti tą patį Juno Beach: vidury stovi vos pastatytas 2.5 milijono vertės kondominium namas su 67 apartamentais kurių kaina nuo \$34.900 iki 48.000. Tokių apartamentinių namų išaugs dar trys, kas gražins visą kurortą.

P.p. Tomkų dėka apsigyveno ar nusipirkonekilnojama turtą šie lietuviai: Balčiūnai, Aksomaitis, Šimuliai, Staneikai,

Urbonai, Jakubauskai, Ald. Lietuvnikaitė, Bačinskienė, Stoškus, Arūnai, Kapčiai, Mikšiai, Pilipavičiai, Sniegaičiai, Starai ir Stukai, beto, apylinkėje, Jupiter, Riviera, Lake, Palm Beach West Palm, North Palm Beach, Lake Worth yra gerai išikūrusių lietuvių ir toje apylinkėje yra lietuvių klubas.

Vytauto svajonė iškurti čia lietuvišką parapiją, kad galėtų sekmadieniais suvažiuavę lietuviai melstis savo gimtąja kalba. Vytautas ir Albina matydami, kad kurortai plečiasi, svečių kiekvienais metais daugėja, kad jau prieš kelis mėnesius yra užsakomi kambariai, nutarė savo motelį plėsti: nupirkę už keliasdešimt tūkst. žemės plotą skersai savo esamo motelio, šių metų rugsėjo mėn. 29 d. dalyvaujant architektui, rangovams, miesto ir Palm Beach county atstovams, bei kitiems svečiams, padėjo kartinį akmenį naujam su visais patogumais moteliui, kurio kaina sieks virš \$100.000.

Reikia stebėtis jų darbštumu ir kartu džiaugtis jų pasisekimais ir palinkėti jiems laimės ir toliau dirbti prie savo verslo, nepamirštant tautinio darbo ir linkėtina, kad Vytauto ir Albinos išsvajotoji lietuviška parapija iškurtų Juno Beach ar jo apylinkėje.

Svečias iš Chicagos

Rudens vakarą aplankius

Spalio mėn. 16 d., šeštadienį, Chicagoje įvyko net keletas stambių renginių. Jaunimo Metų vakarienė, organizuota dr. J. Kazicko, išpūdingas Lietuvių Tautinių Namų atidarymas, dar keletas mažesnių pasilinksminimo pobūvių ir Rudens vakaras — koncertas, kurio pasiklausyti į Jaunimo centrą susirinko gana gražus, būrys dailiojo žodžio ir dainos mėgėjų.

Šį vakarą ruošė sutartinai trys organizacijos -- Studentų ateitininkų Chicago draugovė, Lietuvos dukterys ir Lietuvių Fronto bičiuliai. Vakaro tikslas -- populiaryinti Jaunimo metų ir Antrojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso idėją, na, žinoma, o jeigu liktų koks centas, paremti Jaunimo kongresą.

Rudens šventę — koncertą pradėjo rengėjų vardu sveikindamas susirinkusius, L. Prapuolenis. Jis pažymėjo, kad mūsų jaunimas ruošiasi savo kongresui su reikiama atyda. Gi kiekvienas iš mūsų turime jaustipareigą teikti visokeriopą paramą. Bet kokie didesnės apimtys darbai reikalingi visų talkos, visų aukos, visų darbo. Tad šiuo koncertu ir pradėdame visuotinę talkos darbą.

Programą atliko Rytio Babicko vadovaujamas Clevelando vyrų orkestras, solistė, Irena Grigaliūnaitė ir rašytojas Aloyzas Baronas.

Vyrų orkestras padainavo kelioliką nuotaikingų lietuviškų ir kitų komp. kūrinių; daugiausia lengvos, pramoginės, mielai

klausomos, o jaunimą net uždegačios dainos. Kadangi šiame vakare dalyvavo apie gera šimtinė akademinio jaunimo, tai jiems dainos ypač patiko ir jie jas palydėjo, drauge su visa auditorija, audringais plojimais.

Buvo malonu klausytis ir jaunos solistės Irenos Grigaliūnaitės dainavusios drauge su vyrų oktetu.

Rašytojas Aloyzas Baronas skaitė savo kūrybos humoro eilėraščius, kandžiai pakedendamas šių dienų madas, jaunimą ir senimą, bepaliedamas šių dienų žmogų, kupiną egoizmo.

Visa programa buvo neperkrauta, sklandi, nuotaikinga ir paliko malonų išpūdį.

Vakaro programai vadovavo Jūratė Jasaitytė, pradžioje koncerto tarusi trumpą, bet nuširdžiai jautrų jaunimo reiksmę iškeliantį, žodį.

Šiame vakare talkino Lietuvos dukterų pirminkė E. Kielienė, A. Kareiva, V. Račiūnas, K. Repšys, o pačių sunkiausią darbų našta nešė L. Prapuolenis. Po koncertinės dalies, A. Stelmoko orkestrui grojant, svečiai vaišinosi ir linkminosi iki vėlumos.

(ii)

MIAMI BEACH, Floridoje išnuomojami butai ir kambariai su visais patogumais, prie pat jūros. VAI-NU resort, 8210 Harding Ave., Miami Beach, Florida 33141. Tel. 305-864-3586.

PHARMACIST AND GRADUATE INTERNS—

MEIJER, INC. — Has excellent opportunities for capable people. The salary is open for a 42 hour week. Holiday or Sunday work is paid double time. We also help pay your association dues. We offer an excellent career opportunity and a generous company paid benefit package which includes dental, optical, life and hospitalization insurance. Paid birthdays, holidays, and vacations. Sick pay plan, long term disability, income protection and a vested profit sharing retirement plan. If you are qualified to join a dynamic growing company, contact Dale Broekstra, 381-3590

MEIJER THRIFTY ACRES
1225 Patterson
Kalamazoo, Michigan (80-83)

WANTED AT ONCE ELECTRICIAN DIE REPAIR GENERAL MAINTENANCE

Must have 8 years experience.
Excellent wages and fringe benefits.

Apply personnel office
8 a.m. to 4 p.m.

UNIVERSAL DIE CASTING 232 MONROE ST. SALINE, MICH.

An Equal Opportunity Employer
(76-83)

M. KRUPAVIČIUI PAGERBTI AKADEMIJA

Surengė Bostono ir apylinkių ateitininkai spalio 17 d., sekmadienį, 10 val. pamaldos šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. 3 v. p. p. Lietuvių Klubas salėje akademija. Invokacija skaitė prel. dr. Vyt. Balčiūnas. Meninę dalį išpildė solistė Stasė Daugėlienė su smuik. Iz. Vasyliūnu, akompanuojant Vyteniu Vasyliūnu. Paskaitą apie prel. M. Krupavičiaus darbus, Lietuvos žemės reformą ir bendrai apie Krupavičiaus asmenį skaitė ekonomistas Stasys Lušys. Po to, buvo parodyta trumpa Tėvo Algimanto Kežio S. J. pagaminta filmas — garsinė apie M. Krupavičiaus paskutinės gyvenimo dienas.

Programa pravedė Veronika Kulbokienė.

J. V. Sūduvas

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dr. Antanas Butkus išskrido 3 savaitėms į Kaliforniją, kur Anaheim dalyvaus širdies ligų konferencijoje ir atliekamam laiku susitikis su vietos lietuviais. Dr. A. Butkus yra PLB vykd. vicepirmininkas, dirbąs Cleveland Clinic su mokslininkų grupe prie mokslinio darbo — lipidų reikšmė sveikatoje ir ligoje. Ši grupė spalio 27 d. Bostone vykusioje patologų kolegijos konferencijoje gavo pirmąją premiją ir aukso medalį.

• Inž. Vladas Venckus, Lietuvos Bendruomenės pirmininkas ir ALTO atstovas Venezueloje, sveikino Grandinėlę Iškilingo Trejnio baltaus proga ir, apgailestaudamas, kad pats asmeniškai negalėjo atvykti, atsiuntė piniginę dovaną. Grandinėlės jaunimas ir vadovai dėkingi p. Venckui už jo nuolatinę dėmesį bei moralinę ir materialinę paramą.

• Petras Tamulionis, gyv. Clevelande, siųsdamas Dirvai paremti auką 2 dol. jungia geriausius linkėjimus Dirvai.

Už auką ir linkėjimus dėkojame.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptis į Z. Obe- lenį tel. 531-2211.

PARDUODAMI 3 NAMAI

Prie E. 185 St., 200 pėdų pločio sklypas iš gatvės, pačiame lietuvių apgyventame centre, prekybinėje zonoje, parduoda individualiai savininkai. Suinteresuotus prašome skambinti vakarais nuo 5 iki 7 val. tel. 486-6540. (81-84)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20.000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

R. Balytė, G. Neimanas ir D. Bielinytė šoka Grandinėlės baliuje. J. Garlos nuotrauka

TREJINIO PALIKIMAS

Grandinėlės jaunimas šeiminių ir šeiminių pareigose savo rėmėjams, geradariams, tėveliams, vyresniesiems suruošė pirmąjį grupės balių. Žinoma, darbų darbus atliko ir darbščios Tėvų komiteto rankos ir eilė nuoširdžių talkininkų.

Ir buvo nekasdieniškas balius: veik neatpažįstamai išpuošta šv. Jurgio parapijos salė, neįprastas Trejnio šokis, bendri jaunimo ir svečių šokiai, pakili nuotaika, gausa gražių viešnių, svečių, tiek clevelandiečių, tiek mūsų žymių asmenų iš tolimesnių kolonijų, geras orkestras. Tik gal žmogiški pravedėjų ribotumai, techniški netobulumai paliko erdvės ir davė minčių ateities Grandinėlės jau-

nimo ir vyresniųjų bendrus vaišių, šokių vakarus dar sklandžiau, nuotaikingiau praveisti.

Trejnio baltaus svečių ir šeiminių sužibėjimas nuotaika, duosnumu liks Grandinėlės jaunimui gilesnės minties įgyvendinimo pagrindu. Ta mintis ir graži, ir pasiektina, įgyvendinama.

Mūsų Lietuva nedidelė, bet įvairi ne tik savo žemės grožiu, bet žmonėmis, papročiais, dainomis, šokiais, rūbais. Grandinėlės metų metais puoselėja mintį ne tik šokti lietuviškus šokius, groti, bet ir išlaikyti šokių įgimtą nuotakos, išraiškos, minties ir rūbų atžvilgiu įvairumą. Galimybių ribose norime žemaitiškus šokius šokti žemaitiškais rūbais, aukštaitiškus — aukštaitiškais, suvalkie tiškus — suvalkie tiškais. Tikime, kad nuotaika, brėžinių ir rūbais išryškinta šokių programa tiek žiūrovui, tiek pačiam šokėjui lyg yra savos tautinės kultūros pažinimo gyva mokykla.

Ir ne tik norime, bet dedame pastangas ir dirbame. Trejnio baltaus pajamos, sukeltos dėka duosnių Grandinėlės svečių, darbščių rengėjų, padės grupei dalinai išsausti šokėjams komplektą (9) suvalkie tiškų rūbų. Šalia jau turimų, tai bus turtingas įnašas naujos programos sceniniam išryškinimui. Suvalkie tiški rūbai ir yra Trejnio palikimas Grandinėlėi. L. Sagys

• Arenoje šį šeštadienį, lapkričio 6 d., 1 val. p. p. įvyks "Super" imtynės tarp š. Amerikos čempiono ir italo Domenico Denucci. Taip pat bus imtynės tarp Bobo Brazil ir "Crusher" Verdu, Ernie Ladd ir Eric The Red ir kitos poros. Arena atidaryta nuo 12 val. Bilietai 4 iki 2 dol. parduodami Arenoj, 3717 Euclid Ave. ir Richman's krautuvėj miestė. (Sk.)

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

ISPŪDŽIAI IŠ ŠAULIŲ ŠVENTĖS CLEVELANDE

Karininko A. Juozapavičiaus šaulių kuopos šventėje — vėliavos pašventinime galimybės neturėjau ten būti ir dalyvauti. Tačiau kaip St. Butkaus šaulių kuopos šaulys ir Detroito būdamas savo mintimis po Clevelandą klajojau ir troškau tų žinių iš kur nors gauti.

Paskambinau LŠST CV pirmininkui Vincui Tamošiūnui ir klausiu: -- Vincai, pasakyk kaip praėjo kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos vėliavos šventinimo iškilmės Clevelande, kiek šaulių ten dalyvavo?

-- Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos Clevelande vėliavos pašventinimo iškilmės praėjo darnioje ir labai iškilioje nuotaikoje. Dalyvavo iš Chicagos, Detroito ir Kanados 64 sesės ir broliai šauliai su 8-mis vėliavomis. Visi buvopriimti, globoti, vaišinti ir apnakvydinti. Mes jutome didelį jautrumą iš clevelandiečių lietuvių.

Gausus clevelandiečių dalyvavimas bažnyčioje ir akademijoje mus sustiprino ir įgalino dar ryžtingiau dirbti Lietuvos laisvei ir kultūrinei veiklai.

-- O kaip patiko Clevelando lietuvių bažnyčia, pamaldos, kunigai, chorai ir ansambliai?

-- Buvau sužavėtas klebono kun. B. Ivanausko giliu patriotiniu šauliams skirtu pamokslu. Bankaičių šeimos kanklininkais, aktoriams Pekauskų kūryba, muz. A. Mikulskio vadovaujamo Čiurlionio ansamblio giesmėmis bažnyčioje ir vyrų choro šauliškėmis ir kariškomis dainomis.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ

Šv. Jurgio parapijos klebonijai Clevelande reikalinga šeiminkė. Dėl sąlygų skambinti klebonui kun. B. Ivanauskui, telefonu (216) 431-5794.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 14 D. dainos ir literatūros vakaras Clevelando Muzikos Instituto salėje. Dalyvauja -- A. Stempužienė, H. Nagys, R. Vėžys ir K. Ostauskas.

LAPKRIČIO 21 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos pietūs.

LAPKRIČIO 28 D. Simo Kudirkos ir Kariuomenės šventės minėjimas. Rengia ALT ir LVS Ramovė.

GRUODŽIO 4 D. Akademinių Skautų Sąjūdžio, Clevelando skyriaus, metinė šventė.

GRUODŽIO 12 D. Naujosios Parapijos salėje 1941 m. sukilimo minėjimas.

SAUSIO 22 D. Čiurlionio ansamblio pagerbimo balius — koncertas.

VASARIO 5 D. Tradicinis užgavėnių blynų balius šv. Jurgio Parapijos salėje, Rengia P. Iėnų Tunto Skautų Tėvų Komitetas.

VASARIO 13 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 54 m. sukakties minėjimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

KOVO 5 D. Grandinėlės koncertas.

KOVO 11 D. Kazimiero mūgė Naujosios parapijos salėje.

M. Smelstorių, Clevelando šaulių kuopos vėliavnešys, priima vėliavą. Kairėje stovi kuopos pirm. dr. K. Pautienis, O. Mikulskienė ir vėliavos mecenatas J. Kapčius. J. Garlos nuotrauka

-- Ar galėtum man pasakyti, kas tos vėliavos buvo mecenatas ir kas kūmai?

-- Vėliavos mecenatai Irena ir Jonas Kapčiai. Kūmai buvo Irena Kapčienė ir muz. A. Mikulskis.

-- O kaip su vaišėmis? Įspūdingos ar kuklios buvo?

-- Visi buvome pavaišinti labai skaniai. Jų toks mielas šauliškas nuoširdumas ir stropi globa mus sustiprino ir praturtino dar aktyviau dirbti. Nepamirštas mūmų paliks dr. K. Pautienius, ponė Ona Pautienienė, dukra ir sūnus, kuopos valdybos nariai ir visos sesės ir broliai šauliai clevelandiečiai.

-- O kiek iš Detroito šaulių buvo nuvykusių į vėliavos šventinimo iškilmės man taip ir nepasakai?

-- Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos 15 sesių ir brolių šaulių, o St. Butkaus 14. Štai šie St. Butkaus kuopos pasišventėliai: Julija ir Petras Bludžiai, Stefa Kaunelienė, Elžbieta Jodinskienė, Kunigunda Kodatienė, Emilija Kutkienė, Lidija ir Vladas Mingėlos, Vladas Pauža, Antanas Šiurkus, Jonas Šostakas, Marijonas Šnapštys, Kazys Sragauskas ir aš, baigę pokalbį Vincas Tamošiūnas.

A. Grinius

NEW YORK

CHORO KRIKŠTYNOS

New Yorko Liet. Vyrų Choro šventė — krikštynos įvyksta š. m. lapkričio 6 d. St. Aloysius parapijos salėje, 592 Middle Rd., Great Necke. Koncerto baltas pradžia 8 val. vak. Programoje choro dainos ir krikšto apeigos. Gros J. Kazlo orkestras. Bus duodama kokteilis ir šalti užkandžiai. Įėjimo auka \$6.00. Vietas galima užsisakyti skambinant tel. 212-441-7831, 212-641-1512 ir gyvenantiems Long Island apylinkėse 516-798-0493.

Šis vienetas suorganizuotas muz. Vl. Baltrušaičio, dabar gražiai veikia vadovaujamas muz. V. Strolis. Choro pirmininkas V. Alksninis, choro valdyba ir visi nariai tikisi ir laukia, jog apylinkės lietuviai parems jų darbą savo gausiu dalyvavimu.

S. Sakalas

• Korp! Neo-Lithuania New Yorke ruošia š. m. lapkričio 13 d. (šeštadienį), 8 val. vak. Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. vakarą — pusvalandis Tėvų žemės prisiminimų (filmas) ir po to pasilinksminimas. Į šį kultūrinį vakarą yra kviečiamas visas akademinių jaunimas. Pasilinksminimo metu gros Algis Reivytiš. Įėjimas auksa. Visas pelnas skiriamas Kultūros židinio statybai. (en)

JAUNIME, AR ŽINAI?

LB Woodhaveno Apylinkės v-ba jau gavo rašinių, kuriais bus bandoma sudominti jus organizuotos PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS veikla. Jūs pamatysite ir išgirsite š. m. lapkričio 13 d., 7 val. v., Kolumbo Vyčių salėje, 86-22 St., Woodhaven (arti Jamaica Ave.), N. Y. LFB Rytų Apygardos ir LB Woodhaveno Apylinkės jungtiniam parengime.

Svarbiausia tai, kad tuos rašinius įvertinsite ir premijos jį patys, per savo organizacijų atstovus. Už geriausią rašinį autorius gaus televizijos aparatą. Antra premija yra 25 dol. pinigais; trečia — du bilietai į teatrą.

Tuo pat laiku bus pristatyta ir labai svarbi Aloyzo Barono knyga, apie partizanų okupuotoje Lietuvoje — VĖJAS LEKIĄ LYGU — Knygos pristatymą organizuoja LFB Rytų Apygardos v-ba; pristatys Bronius Balčiūnas.

Premijuotus rašinius ir ištraukas iš knygos skaitys jaunimas. Po to vyks šaukus pasilinksminimas — šokiai, grojant moderniam Guitars orkestrui.

Šitokio pobūdžio rengimas yra pirmas New Yorke — nepraleiskime progos jame dalyvauti.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Algirdas Gustaitis, Dailių Menų Klubo Los Angeles pirmininkas, K. S. Karpiui mirus, reikšdamas užuojautą rašo, kad būtų gražu ir naudinga, jei kas imtųsi iniciatyvos suredaguoti ir išleisti mirusiojo raštus.

• Dail. Romas Viesulas šiuo metu lankosi Krokuvėje, Lenkijoje, kur atidaryta jo grafikos darbų paroda.

• Dr. Algirdas J. Greimas, profesorius Paryžiuje, Vilniaus universiteto pakviestas, viešėjo Lietuvoje ir universitete skaitė dvi paskaitas, susitiko lietuvių literatūros bei prancūzų kalbos katedrų darbuotojais. Iš Vilniaus dr. A. J. Greimas išvyko į Maskvą, kur taip pat skaitys paskaitas.

• "Jūratės ir Kastyčio" operos, kurią sukūrė komp. K. V. Banaitis, pasaulinė premjera įvyks balandžio 29 d. Kiti spektakliai bus balandžio 30 d. ir gegužės 6 ir 7 dienomis, Marijos mokyklos salėje.

• Muz. Aleksandras Kučiūnas šiemet įtemptai dirba Chicagos Lyric operoje. Neseniai apie Lyric operą plačiai aprašė Operos žinios, kurios išeina New Yorke ir kurias leidžia Metropolitan Opera. Tarp kitų nuotraukų buvo įdėta ir A. Kučiūno didelė nuotrauka repetacijos metu.

• Albinas ir Ieva Trečioniai siunčia linkėjimus iš Barbados, kur buvo sustoję, keliaudami po Karibų salas.

E. CHICAGO

VIETOS ORGANIZACIJOS REMIA JAUNIMO KONGRESĄ

Amerikos Lietuvių B-nės East Chicagos apylinkės valdyba š. m. lapkričio 13 d. (šeštadienį), rengia rudens vakarą-balių.

Vakaras įvyks šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje (3903 Fir St.). Pradžią 7 val. vak. Meninę dalį išpildys trys sesutės Giedraitytės. Šokiams gros ži-

nomas A. Stelmoko orkestras. Mūsų garsiosios šeiminių paruoš skanią ir sočią vakarienę, o vyrai pasi-stengs numalšinti troškulį.

Pelnas skiriamas paremti II-jo Jaunimo Kongreso ruošos darbus.

Visi vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvauti ir smagiai praleisti šeštadienio vakarą. Kvietimus prašoma iš anksto įsigyti pas valdybos narius.

ATVYKSTA ANTRAS KAIMAS

A.L.T. S-gos East Chicagos skyriaus valdyba š. m. gruodžio 4 d. (šeštadienį) ruošia kultūrinę popietę. Programą sutiko atlikti satyros ir humoro jaunųjų teatrų grupė — ANTRAS KAIMAS.

Vakaras įvyks šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje. Pradžią 6 val. vak.

Prieš programą ir pertraukos metu bus galima pasivašinti kava su pyragaičiais ir minkštais ir kietais gėrimais.

Visi lietuviai maloniai kviečiami šioje kultūrinėje popietėje skaitlingai dalyvauti ir savo skatiku prisidėti prie jaunimo veiklos parėmimo, nes visas gausimas pelnas skiriamas Jaunimo Kongresui paremti.

BALFO REIKALAI

Mūsų apylinkės BALFO įgaliotinė Ona Juodvalkienė dar tebeprima aukas vargšų šalpai. Visi, kurie dar aukos neįteikė, prašomi šią pareigą paskubėti atlikti, nes norima atsiskaičiuoti su Centru. Tenelieka nė vieno lietuvių, neprisidėjusio savo skatiku prie Sibiro tremtinių ir paliečių vargo sumažinimo. Visi atlikime savo tautinę pareigą labdarybei. (aj)

CHICAGO

NEOLITUANŲ ŠVENTĖ

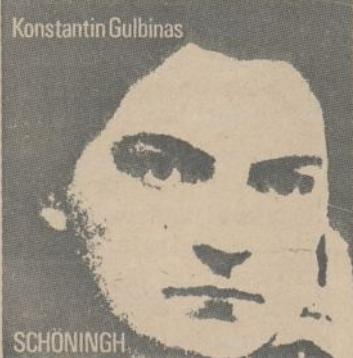
Lapkričio 13 d. Korp! Neo-Lithuania Chicagoje Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., rengia korporacijos šventę.

Programos pradžia 7:30 val. vak.

Worcesterio įvykusios ASS metinės šventės prezidiumas. Sėdi iš kairės: ASS cv vicepirm., ps. D. Korzonienė, LSS VS s. L. Milukienė, ASD cv. pirm., s. S. Gedgaudienė, s. D. Marcinkevičiūtė, LSV VS vs P. Molis ir paskaitą skaitėję prof. dr. I. Užgiriene.

Das pädagogische Lebenswerk der litauischen Dichterin Marija Pečkauskaitė

• Konstantinas Gulbinas, OFM, gyv. Vokietijoje parašė disertaciją "Das pädagogische Lebenswerk der litauischen Dichterin Marija Pečkauskaitė", kurią išleido vokiečių leidykla Miunchene. Norintieji šią knygą įsigyti tesikreipia į autorių: P. Konst. Gulbinas, OFM, 4712 Werne (g. d. Lippe) Suedmuer 5. W. Germany.

DETROIT

IDOMIOS SVARSTYBOS

Vaclovo Čižiūno knygos "Šeima Tautinėje Bendruomenėje" pristatymas ir "Tautinis Auklėjimas ir Šeima" svarstybos įvyks Detroito, Lietuvių Namuose lapkričio 21 d., 12:30 v. Referuos "Saulė Tremtyje" redaktorė Stefa Kaune-lienė, koreferentė bus Liuda Rugenienė. Svarstybų koordinatorius bus pedegas, žurnalistas ir visuome-

ninės veikėjas Pranas Tarūta iš Grand Rapids. Po programos šaulės visus atvykusius pavaišins kava ir skanumynais. Kviečiami visi atvykti ir padiskutuoti šią mums visiems aktualią temą.

Rengia St. Butkaus šaulių kuopos kultūrinė sekcija.

• L. Ž. S. Detroito skyriaus metinis susirinkimas įvyks lapkričio 28 d., 12:15 val. Lietuvių Namuose. Visi Detroito lietuviai žurnalistai prašome susirinkime dalyvauti.

A. Grinius

WORCESTER

WORCESTERIO ASS METINĖ ŠVENTĖ IR ASD SUVAŽIAVIMAS

Š. m. spalio 9-10 d.d. Maiorinio Parke, Shrewsbury, Mass. įvyko metinė akademikų skautų šventė. Joje dalyvavo akademikai iš viso Atlanto pakraščio, o taip pat ir akademikės skautės, kurios buvo suvažiavę iš tolimųjų vietovių į ASD suvažiavimą.

Popietinėje programoje akademikams ir svečiams prof. dr. Ina Užgiriene skaitė paskaitą "Žmogaus vystymasis ir aplinkos kaita". Po sueigos buvo iškilmingas tikrųjų narių pasižadėjimas, kurio metu 5 kandidatės davė t. n. pasižadėjimą. Pasižadėjimą pravedė ASD CV pirmininkė s. S. Gedgaudienė iš Clevelando.

Šventės dalyvius žodžiu sveikino šventėje dalyvavę

ninės veikėjas Pranas Tarūta iš Grand Rapids.

Po programos šaulės visus atvykusius pavaišins kava ir skanumynais. Kviečiami visi atvykti ir padiskutuoti šią mums visiems aktualią temą.

Rengia St. Butkaus šaulių kuopos kultūrinė sekcija.

• L. Ž. S. Detroito skyriaus metinis susirinkimas įvyks lapkričio 28 d., 12:15 val. Lietuvių Namuose.

Visi Detroito lietuviai žurnalistai prašome susirinkime dalyvauti.

A. Grinius

aukštieji Sąjungos pareigūnai; s. S. Milukienė — LSS Vyr. Skautininkė, s. D. Korzonienė — ASS CV vicepirm., s. S. Gedgaudienė — ASD CV pirm. ir v. s. P. Molis — LSB Vyr. Skautininkas.

Vakare buvo koncertas ir vakariene. Koncerto programą išpildė iš Londono, Ont. atvykęs skautių studentų kvartetas "Rasa", kuris visus vakaro dalyvius žavėjo savo gražiomis dainomis.

ASD visuotinas suvažiavimas tęsėsi dvi dienas ir jame dalyvavo sesės akademikės skautės iš Chicagos, Detroito, Clevelando, New Yorko, New Jersey, Bostono ir Worcesterio. Suvažiavimą atidarė ASD CV pirmininkė s. S. Gedgaudienė. Suvažiavimui pirmininkavo s. R. Molienė ir sekretoriavo ps. A. Dabrilaitė. Suvažiavimas buvo darbin-

VYR. SKAUTININKAS LANKĖSI KANADOJE

Spalio 15 d. LSB VS v. s. P. Molis lankėsi Montrealyje ir turėjo platų pasitarimą su "Geležinio Vilko" tunto tuntininku ps. V. Piečiai ir visa tunto vadija.

Spalio 16-17 ir 18 d.d. buvo Toronte, dalyvavo pamaldose už buv. VS a. a. v. s. S. Kairio vėlę ir jo paminklo šventinime kapuose. Paminklą pašventinus pasakė kalbą ir Seserijos ASS ir Brolijos vardu, ir asistuojamas unif o r m u o t ų skautų-čių, padėjo vainiką prie paminklo.

Ta pačia proga buvo susitikęs su Rajono vadu s. K. Batūra, LSB Jūrų Skautų Sk. Vedėjumi j. ps. A. Empakeriu, Rajono Vadeiva ps. A. Baziliausku, "Rambyn" tunto tuntininku j. ps. P. Butėnu ir kitais tunto štabo nariais.

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

J. Veselka, Evergreen Pk 5,00
A. Baltruškevičius, Akron ... 10,00
P. Sidzikauskas, Chicago 5,00
A. Blūdžius, Detroit 3,00
J. Gedaugas, E. Moline .. 5,00
A. Masiulis, Chicago 10,00
O. Dailidė, Syracuse 5,00
P. Bastys, Toronto 10,00
V. Augulis, Dayton 5,00
J. Adomaitis, La Salle ... 5,00
R. Sidrys, Sreator 10,00
A. Kisieliū, Sidney, 10,00
J. Bereiša, St. Louis..... 2,00
V. Petrauskas, Chicago ... 3,00
M. Valiukėnas, Concord .. 5,00
A. Vilėnė, Dorchester 10,00
A. Bankaitis, Detroit 10,00
V. Tamošiūnas, Detroit .. 25,00
S. Trinka, Chicago 2,00
G. Juškevičius, Cleveland 10,00
M. Lo Presto, Edinboro 10,00
A. Barčas, Bellwood 2,00
K. Leonas, Palos Pk. 10,00
V. Mažeika, Chicago 10,00
V. Maurutis, Euclid 10,00
V. Vijeikiš, Chicago 30,00
J. Miškinis, Rochester .. 5,00
J. Kaselidnas, Medellin 4,00
T. Meškauskas, Lansing 5,00
P. Baktnas, Baltimore ... 3,00
P. Stankus, Hartford 5,00
M. Knystautas, Danbury 10,00
A. Andriulionis, Boston .. 10,00
O. Ivaškiene, Boston .. 10,00
J. Butkus, Woodhaven .. 10,00
J. Nurka, Hartford 25,00
S. Biežis, Chicago 10,00
K. Bačas, Woodhaven 5,00
A. Šalčiūnas, Phila. 10,00
P. Švarcas, Mascoutah ... 10,00
P. Šulas, Chicago 5,00
J. Vadopalis, Cicero 5,00
K. Kiznis, Richmond Hill 5,00
V. Mazoliauskas, Lake Worth 3,00
A. Mažeika, L. A. 5,00
G. Matas, Independence .. 10,00
E. Stepas, Parma 10,00
L. Svelnis, Needham 2,00
J. Kučinskas, Warren 5,00
K. Narbutaitis, Cleveland 10,00
J. Vaičiūnis, Akron 10,00
E. Unger, Cleveland 10,00
V. Besperaitis, Cleveland 5,00
F. Janonis, Brockton 5,00
V. Šarka, Detroit 5,00
P. Mikšys, Cleveland 5,00
C. Bogushas, Waterbury .. 10,00
J. Mitkus, Detroit 5,00
P. Vebra, Chicago 10,00
K. Žygas, Cleveland 5,00
H. Andruska, Woodhaven .. 3,00
V. Izbičkas, Westwood ... 10,00
J. Černius, Upland 5,00
K. Arnastaitė, Geneva 5,00
J. Gumbelevičius, St. Louis 10,00
K. Matutis, Chicago 10,00
J. Tamošiūnas, Detroit ... 10,00
V. Dabrilė, Worcester ... 2,00
J. Baublys, Detroit 5,00
J. Zostautas, Richon Park 5,00
G. Dragūnas, Phila. 3,00
J. Viltrakis, Venezuela 10,00
D. Naikauskas, Windsor 12,00
A. Statulevičienė, Weston 10,00
A. Daugelavičius, Cote St. Luc 10,00
A. Jasys, Columbus 10,00
J. Saulėnas, Providence ... 2,00
R. Vaišnyš, Mt. Carmel 5,00
P. Karalius, Cleveland ... 5,00
G. Gričius, Washington ... 5,00
P. Karosas, New Britain 10,00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

ALT S-gos Clevelando skyriaus garbės pirmininkui

KAZIUI S. KARPIUI

mirus, broliui, giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando Skyrius

Venezueloje mirus

PULK. VLADUI SIDORAVIČIUI,

širdingą užuojautą reiškiame velionio šeimai ir giminėms, jungdamies prie jų liūdesio

Ona Milmantavičienė,
G. ir A. Diržiai

New York, N. Y.

